

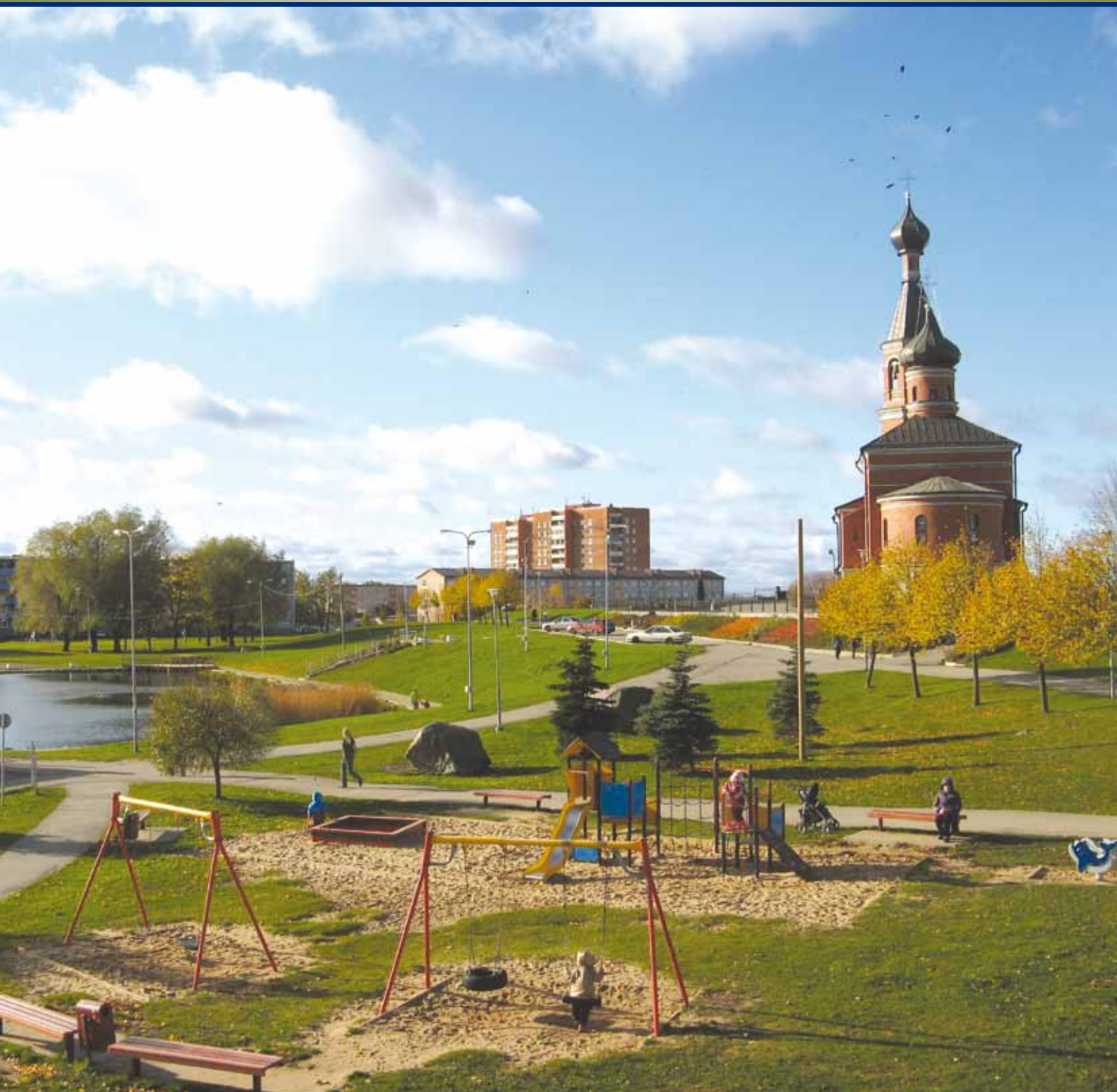
Maardu Linnaleht

Maardu Panoraam

SEPTEMBER 2012 • Nr. 8

Muuga Aedlinn

Järgmine ajaleht ilmub 25. oktoobril 2012

MAARDU FOTOGALERII

Maardu Panoraam avaldas augustis informatsiooni tähtsamatest eelseisvatest sündmustest. Nende seas on õigusega ära märgitud teadmiste päev ja XI Sorotšintsõ laat, kuid Maardus oli teisigi sündmusi, mida tahaksin koos maardulastega meenutada.

Alustan teadmiste päevast.

Tänavu tähistas riik teadmiste päeva valitsuse otsusel 1. septembri asemel 3. septembril. Selles oli oma loogika. Sattus ju esimene koolipäev puhkepäevale ja seepärast helistati esimest koolikella enamikus koolides 3. septembril. Loomulikult tähistas ka Maardu linn teadmiste päeva koos teiste Eesti regioonidega.

Me ei hakanud jalgratast leiutama ega üritanud teadmiste päeva korraldamisel originaalsusega hiilata. Meie koolides ja koolieelsetes asutustes on uue õppeaasta vastuvõtmise vormid ja meetodid suurepäraselt välja kujunenud, linnavõimud on samuti sedalaadi ürituste läbiviimises üsna kodus.

3. septembri hommik algas kahes Maardu koolis ja gümnaasiumis pidulike aktuste, klassijuhataja tundide, õpilaste - esmajoones esimesse klassi astujate, õpetajate ja lastevanemate õnnitlemisega teadmiste päeva ja uue õppeaasta alguse puhul. Pidulikult ja erutavalt helisesid koolikellad, millega mõnel algas ja mõnel jätkus teekond iseseisvasse ellu.

Hiljem marssisid pidulikult rõivastatud koolilapsed koos õpetajate kollektiividega ühiselt linna staadionile, kus toimus ülelinnaline teadmiste päevale pühendatud pidulik rivistus.

Kombekohaselt ütlesid kohalolijatele sooje sõnu linna kõrgema juhtkonna esindajad ja andsid mitmetele pedagoogidele saavutuste eest kasvatus- ja õppeprotsessi korraldamisel üle kohaliku omavalitsuse tänukirjad.

Teadmiste päeva piduliku osa lõppedes algas staadionil meie kooliõpilaste ja Rahvamaja loominguliste kollektiivide ühendkontsert.

Ülelinnalise rivistuse söödi ühiselt jäätist - laste ja paliude täiskasvanute lemmikmaiustust. 138 esime-

se klassi last said firmalt Holod lisaportsjoni, mis oli mudilastele kindlasti meeltemööda.

Nüüd mõne sõnaga ka Sorotšintsõ laadast, mis on saanud meie linna lahutamatuks osaks ja oluliseks kultuurisündmuseks.

Tahan rõhutada, et nüüd kannab laat ametlikult nimetust Eesti-Ukraina folkloorifestival "Sorotšintsõ laat".

Nagu ikka, rõõmustas laat meid mitmekesise kulturi-kava, ukraina rahvarõivaste, kaupade, suveniiride ja rahvakäsitöötoodete rohkuse, värvikuse ja mitmekesisusega.

Minu arvates tegid laada organisatorid kõik endast oleneva, et saaksime laada kultuurikavast maksimaalse elamuse, puhkaksime oma igapäevatööst ja viiksimme kaasa südamlikud mälestused ukraina rahvast, kes kinkis meile selle suurepärase ürituse.

Usun, et väljendan üleüldist seisukohta, tänades leheveergudel tubli töö eest inimesi, kes tegutsesid kõigis valdkondades alates linna heakorrastamisest, turvalisuse ja õiguskorra tagamisest ning lõpetades kauplemise ning kontsertide ja meelelahutuste korraldamisega.

Südamlikku tänu soovin avaldada Sorotšintsõ laada vahetutele tegijatele: esinejatele, kutselistele ja taidluskollektiividele, sportlastele, võistluste ja konkurside korraldajaile ning programmijuhtidele.

Just neile oleme tänu võlgu nii laadal valitsenud sooja atmosfääri kui meie hea tuju eest.

Ja lõpuks - suur aitäh ka meie koostööpartneritele, kes osutasid linnale laada korraldamisel rahalist abi, samuti kauplejatele, kes tagasid rikkaliku kaubavali-

ku. Muidugi tänan aktiivse osavõtu eest kõiki maardulasi.

Linnavalitsus püüdis samuti kasutada Sorotšintsõ

laata selleks, et abistada linlasi, eelkõige neid, kel on majanduslikke raskusi. Rahvamaja esisel platsil korraldas meie sotsiaalosakond linnaelanikele tasuta kartuli jagamise - 1000 inimest viisid koju kokku 5 tonni kartulit. Veel 500 kilogrammi kartulit andis sotsiaalosakond üle lasterikastele peredele.

Rahuldustundega võin nentida Maardu Sorotšintsõ laada populaarsuse pidevat kasvu. Käesoleval aastal esitati rekordarv kauplemissoove - üle 500, üldse külastas kahe päeva jooksul laata umbes 20 000 inimest, kusjuures mitte ainult Maardust, vaid ka mujalt Eestist ja välismaalt: Lätist, Leedust, Venemaalt, Valgevenest, Ukrainast jm.

Loodan, et kaks sisutihedat laadapäeva andsid kõigile juurde reipust, positiivset energiat ja optimismi.

Järgmiseks peatun praktiliselt telegrammstiilis sündmustel, mida pean linna kroonika rubriiki kuuluvaks. Püüan neid mälu järgi loetleda ja teha seda kronoloogilises järjekorras.

Augusti viimasel ja septembri esimesel dekaadil toimusid Maardus järgmised sündmused:

- Muugal Altmetsa tn võeti vastu 3,2 kilomeetri pikkune kergliiklustee lõik;
- lasteaias Rukkilill viidi lõpuni remont;
- otsustati püstitada linnas kaks avalikku WC-d. Määratud on nende võimalikud asukohad ja alustatud läbirääkimisi töenäoliste töövõtjatega;
- tellitud on Muuga tänavavalgustuse projekt. Käesoleval hetkel on valgustatud vaid 70% Muuga piirkonnast. Tööde lõpuleviimine nõuab umbes 64 000 eurot, reaalne tähtaeg on umbes kolm aastat;
- tuntud eesti skulptor Tauno Kangro esitles mitut tööd, millest lähiajal valitakse linnale sümbolskulptuur. Kinnitatuna hakatakse seda sümbolit kasutama linna kirjaplinkidel, ametlikel dokumentidel, infovoldikutel, Maardu vaadetega postkaartidel jm;
- Keilas toimusid suvepäevad, mille viisid ühiselt läbi Eesti ühinenud vasakpartei juhtkond ja selle suurim - Maardu algorganisatsioon. Osavõtjaid oli üle 40;

Lisaks traditsioonilistele spordi-, kultuuri- ja õppeüritustele tutvusid suvepäevadest osavõtjad Vasakpartei XVII kongressile esitatavate dokumentidega ja kiitsid need heaks. Arutati partei arengusuundi ja ulatusliku algorganisatsioonide loomist vabariigis. Kongress toimub 29. septembril Rahvusraamatukogu väikeses saalis.

Otsustasin informeerida sellest Maardu Panoraami lugejaid, sest olen ise Vasakpartei liige ja nagu mitmed teised minu kolleegid ja selle partei liikmed, võtsin samuti suvepäevadest osa.

Tahan märkida, et üritus toimus üksnes osavõtjate isiklikul kulul;

22. augustil hakkas Keemikute-Kellamäe-Nurga tänavate ristmikul tööle järjekordne, arvult viies valgusfoor. Valgusfooride paigaldamine pole linnavalitsuse jaoks eesmärk omaette, vaid abinõu, et tagada kõigi liiklejate - nii jalakäijate kui autojuhtide ohutus. Valgusfoori asukoht ei ole juhuslik, vaid selle valikul juhinduti suuremast liiklusõnnetuste arvust sel ristmikul. Põhjuseks oli see, et sõidukijuhid ajasid tihti peatee kõrvalteega segamini, mis viis sageli kokkupõrgeteni, kus said kannatada inimesed. Valgusfoor kõrvaldab selle ristmiku suurema avariioht-

likkuse põhjused.

Järgmise valgusfoori kavatsame püstitada Orumetsa-Kallasmaa tänavate ja Muuga sadamasse viiva tee ristmikule. Siin muutub tee talvel eriti ohtlikuks, sest sõidukijuhtide nägemist piirab maastiku reljeef, järsk kallak libedal teel aga pikendab tunduvalt sõiduki pidurdusteed;

24. augustil avati Avara tänava pargis uus purskkaev. Sellele meeldivale sündmusele pühendatud tseremoniast võtsid osa Maardu juhid, linna kommunaaltalituste ja -ettevõtete esindajad ning Maardu meedia.

Purskkaevu avamisele tuli palju linnaelanikke, eriti lapsi. Avamisel viibinud leidsid üksmeelselt, et iga uus purskkaev on linnamaastiku oluline detail, mis muudab Maardu veelgi kaunimaks. Omavalitsus jagab seda seisukohta ja lubab jätkata purskkaevude ehitamist ka tulevikus, täpsemalt juba järgmisel aastal;

30. augustil esitles kommunaalettevõtte Maardu Linna Varahooldus uusi teehooldusmasinaid.

Minu arvates on kahe uue traktori soetamine noore munitsipaalettevõtte jaoks tähelepanuväärne sündmus selles mõttes, et need on firma esimesed silmnähtavad sammud töö stabiilsuse kindlustamise poole. Ost aitab firmal jõuda tasemele, mis võimaldab enda peale võtta praktiliselt kogu linna kommunaalteenindus, kaasa arvatud teekatete ja kõnniteede remont, koristus, haljastus, tänavavalgustuse hooldamine jmt;

6. septembril toimus linnavalitsuse saalis vastuvõtt Maardu noortele spordimeistritele allveeujumises. Linna juhtkond tunnustas Euroopa meistrit Jelena Smirnovat, EM hõbe- ja pronksmedali omanikku Aleksandr Drozdovi, maailmameistrit ja Euroopa rekordi omanikku Ksenija Belomestnovat ning nende vanemtreenerit Maksim Merkurit.

Oluline on märkida, et Maardul on alati olnud sportliku linna maine - meie linnast on võrsunud mitmeid tublisid sportlasi. Sellegipoolest pole linn veel kunagi saavutanud nii kõrgeid tulemusi nagu nüüd - tänu meie suurepärase ujujate triumfile ja nende treenerite hiilgavale tööle. Me ei tohiks oma noorte sporditalentide ja nende juhendajate kiitmisega kitsid olla, sest visa töö ja kõrgete saavutustega on nad ära teeninud meie kõigi tunnustuse ja tänu. Seepärast oli topelt meeldiv näha, et lisaks linna juhtide meelepidamisele aplodeerisid neile Sorotsintsõ laada ajal sajad maardulased.

Soovime J. Smirnovale, A. Drozdovile, K. Belomestnovale ja A. Merkurile uusi sportlikke saavutusi.

- **6.-8. septembril toimus Valgevene poole kut-**

sel Maardu linna 3-liikmelise delegatsiooni visiit Minski. Delegatsiooni juhtis linnaape asetäitja Nikolai Vojeikin. Visiit oli pühendatud Valgevene pealinna asutamise aastapäevale.

- **21.-24. septembril oli Minskis töövisiidil linnaape Georgi Böstrov;**

- **8. septembril võtsid Maardu linna juhtkonna liikmed ja teised ametlikud isikud osa Venemaa patriarhi Aleksius II mälestusmärgi avamisest.** Monument on püstitatud Lasnamäe õigeusu kiriku juures. Avamistseremonia oli rahvarohke. Kokkutulnud austasid Aleksiusi mälestust ja panid mälestusmärgi jalamile lilli.

- **11. septembril avati linna massiürituste toimumispaigas Maardu õigeusu kiriku juures uus tantsuplats, mida linlased on kaua oodanud.** Nüüd on linnal suurepärase kaasaegne lava, mis on varustatud kogu vajaliku tehnikaga ja mis pakub esinejatele märksa rohkem mugavusi ja paremaid võimalusi kunstiliseks eneseväljenduseks.

Juba enne avamist avastasid tantsuplatsi enda jaoks nooremad ja vanemad maardulased, kes nägid selles kohe toredat vaba aja veetmise ja kohtumispaika, samuti sobivat kohta rulluisutamiseks ja rattasõiduks.

Sellega seoses pöördun linna elanike poole palvega: hoidke meie ühist vara, ärge lubage vastutustundeta isikutel kasutada tantsuplatsi halbadel eesmärkidel, korraldada seal joominguid ega lõhkuda ja huligannitseda!

Lõpule on jõudmas linna elamufondi, ettevõtete ja asutuste küttetorustike läbipesemine ja survestamine.

Siinkohal on kohane teatada, et **kütteperiood algab ametlikult 25. septembril.**

Sellega seoses tahan anda praktilise soovitus.

Senine elu on näidanud, et korteriühistud ja üksikud majad võtavad ise vastu otsuseid küttesüsteemi sisselülitamise kohta. Kuna toasoojus on kallis, siis venitavad elanikud tihti säästmise huvides küttesüsteemi sisselülitamisega suurte külmadeni. See aga põhjustab tihti haigestumisi, eriti laste ja vanurite seas, ning kasvatab märkimisväärselt elektritarbimist. Pealegi on kärelda pakasega väga reaalne torude lõhkikülmumine kütmata majades. Küttesüsteemi taastamine aga nõuab juba märksa suuremaid kulutusi kui hilisema sisselülitamisega saavutatud sääst. Ja ega elektergi odav ei ole. Seepärast kutsun maardulasi üles kaaluma - kas on mõtet tõestada omal nahal kõnekäänu "ihne maksab kaks korda" paikapidavust.

MAARDU LINNAVOLIKOGUS

Linnavolikogu augustikuise istungi tulemusi kommenteerib volikogu esimees Leo Repponen

Linnavolikogu istungil arutati 3 küsimust, millest peamine oli kokkuvõtete tegemine eelmise õppeaasta tulemustest ja linna koolide valmisolek uueks õppeaastaks.

Enne istungit külastasid saadikud kõiki Maardu õppeasutusi ja tutvusid olukorraga kohapeal. See võimaldas objektiivsemat lähenemist küsimusele ja õppeprotsessi korralduse probleemsetele külgedele keskendumist.

Põhjaliku informatsiooni esitasid Maardu koolide juhid: Maardu gümnaasiumi direktor Pavel Titov, Kallavere keskkooli direktor Silvia Mets ja Maardu põhikooli direktor Mariam Rannak. Nad rääkisid üksikasjalikult koolide saavutustest õppe- ja kasvatustöös, juhtkonna ja pedagoogide rakendatud abinõudest hariduse kvaliteedi tõstmisel ja õppekavade täitmisel.

Palju tähelepanu pöörati sõnavõttudes klassivälise töö arendamisele, õpilaste vaba aja korraldamisele, õpilaste kaasamisele huviringide, spordiseksioonide ja klubide tegevusse.

Koolide esindajad ja linnavolikogu liikmed jõudsid üksteisele arusaamisele, et tervikuna saavad meie õppeasutused edukalt hakkama, pakkudes Maardu noortele kvaliteetset haridust; kõik koolid on heas kirjas nii Haridusministeeriumis kui Harju maakonnas, olles paljude aastate vältel hoidnud keskooleasutuste reitingus kõrgeid kohti.

Aselinnapea Nikolai Vojeikin andis linna koolide õpetajaskonna tööle objektiivse hinnangu ja väljendas tänu Maardu koolide direktoritele, juhtkondadele ja õpetajatele kohusetundliku töö ja loomingulise suhtumise eest õppeprotsessi.

Kõne all olid ka linna haridusasutuste kitsaskohad, probleemid ja puudused, millest mõnede lahendamine on objektiivselt linna pädevuses.

Muuhulgas nenditi muret sellepärast, et Haridusministeerium pole seniajani otsustanud uute õppekavade ja koolide rahastamise küsimusi uuel õppeaastal. Lõpuni selge pole ka haridusreformi perspektiiv ega suund gümnaasiumihariduse osas, mis tähendab, et ei saa välistada selle küsimuse üleandmist lahendamiseks kohalikele omavalitsustele, mis toob endaga kaasa vajaduse leida kohaliku omavalitsuse eelarvest täiendavaid vahendeid õppeprotsessi jätkamiseks, sealhulgas Kallavere keskkooli gümnaasiumiastmes.

Väljendati rahulolematust õpetajate töötasu ning õppe- ja metooliste materjalide vähesuse üle.

Koolidirektorid väljendasid muret üksikute õpilaste pärast, kellel on probleeme distsipliini ja püsivuse ning koduste tööde tegemisega, mis annab muidugi tunda nende õppeedukuses.

Üldsõnaliselt juhiti tähelepanu vajadusele rakendada meetmeid, et saada üle negatiivsest tendentsist, mil paljud koolide 9.-10. klasside lõpetajad ei soovi lõpetada haridusteed Maardu gümnaasiumis, vaid teevad muid valikuid - sealhulgas neid, mis puudutavad tööleasumist või Tallinna gümnaasiumidesse õppima asumist.

Teise päevakorrapunktina tuli volikogul kinnitada 0,4 ha suuruse maa-ala Haigla 4C detailplaneering. Sel maaalal on Jehoova tunnistajatele antud luba ehitada 2 väiksemat hoonet (põhi- ja abihoone) kõrgusega kuni 9 m koos parkla ja piirdega, säilitades haljasala ja kaks kohaliku tähtsusega teelõiku. Detailplaneeringu on kooskõlastanud Harju maavanem.

Meenutan - otsus tuleneb sellest, et linna ja Jehoova tunnistajate ühingu vahelise lepingu kohaselt läks varem usuühingule kuulunud hoone linna omandisse. Varsti avatakse seal Maardu vabaajakeskus.

Lõpuks võttis linnavolikogu vastu otsuse lähetada Minskisse kolmeliikmeline delegatsioon aselinnapea Nikolai Vojeikini juhtimisel. Visiidi eesmärk on osavõtt Valgevene pealinna asutamise aastapäevapidustustest.

Linnavolikogu järgmine istung toimub 25. septembril - kaks päeva enne Maardu Panoraami ilmumist, seepärast tutvustame sellel vastuvõetud otsuseid lugejale oktoobri numbris.

ÜLEVAADE MAARDU LINNAVALITSUSE 05.09.2012 ISTUNGIST

Istungi päevakorras oli 17 päevakorrapunkti. Maardu Linnavalitsus otsustas:

Maksta sotsiaaltoetust puudega inimesele (4 taotlust); määrata isik hooldajaks ja maksta hooldajatoetust (2 taotlust); maksta rahalist sotsiaaltoetust (9 taotlust); pikendada perekonnas hooldamise lepingut kuni eestkoste vormistamiseni; võtta vastu Minski linna Frunzenski rajooni administratsiooni kutse külastada Minski linna ja moodustada Maardu linna delegatsioon; määrata Haigla tn 4B katastriüksuse uueks sihtotstarbeks äri- maa 100%; määrata Maardu linna omandis olevate tänavarajatiste alune ja teenindamiseks vajalik maa ning katastriüksuse sihtotstarbed Karjääri tänav maaüksusele ja Avara tänav maaüksusele; määrata projekteerimistingimused Murelipuu pst 59, Ploomipuu pst 69, Raiheina tee 21 ja Hellerheina tee 12 / Karikakra tee 20 üksikelamute projektide koostamiseks, Avar tn 4-21, Nurga tn 4-90 ja Keemikute tn 36-7 korterite rekonstrueerimisprojektide koostamiseks, Õnneheina tee 16 tarbeks tehnorajatise rekonstrueerimisprojekti koostamiseks ja tehnorajatise ehitusprojekti koostamiseks Keemikute tn 15 ja Keemikute tn

13 tarbeks; anda välja ehitusload aiamaja täielikuks lammutamiseks Aasnurmiku tee 25, üksikelamu tehnosüsteemide muutmiseks Rõikheina tee 15 ja abihoone püstitamiseks Maarjaheina tee 3 asuvatel kinnistutel; anda välja kasutusload Õunapuu pst nimivoolu suurendamisele üksikelamutele Maarjaheina tee 3, Peterselli tee 20 ja Saialille tee 7 asuvatel kinnistutel, Kellamäe ja Nurga tänav rekonstrueeritud ristmikule, kaabelliinile Aarde tn 17A tarbeks, Noorte tn 5 Kallavere Keskkooli rekonstrueeritud ventilatsioonile, lasteaia Rukkilill fassaadidel vahetatud avatäidetel; osaliselt hüvitada isikule Keemikute tn ja Ringi tn nurgal valgustatud, kuid nõuetekohaselt märgistamata ohutusaarele otsasõitmise tagajärjel tekkinud kahju; väljastada taksoveoluba ja sõidukaart FIE-le; moodustada alaealiste komisjon; tunnistada kehtetuks hankemenetlus „Maardu Linna staadioni jalgpalliväljaku rekonstrueerimis- ja ehitustööd“; otsustati moodustada ehitusjärelevalve komisjon.

T.-A. Kaldma

Linnasekretär

MAARDU LINNAVALITSUSE ELANIKEREGISTRI ARUANNE, AUGUST 2012

	(inimesi)
Seisuga 01.09.2012 on registreeritud Maardu linnas	16500
NENDEST: saabunud välismaalt	7
Eestist	51
Taastatud elukoht (saadud dokumendid)	3
Kokku	61
Lahkunud	
välismaale	15
Eestisse	65
Kustutatud ilma dokumentideta	1
Kokku	81
Ränne	-20
Registreeritud sünde	12

Registreeritud surnuid	12
Iive	0
Summaarne elanike arvu muutus augustis 2012.a	-20
Elukohavahetust Maardu linnas teostas	42
Korteriomaniku õigustatud nõudmisel muudetud aadress: "Maardu linn"	12
Muugale registreeritud	9
lahkunud	14
nüüd on seal	1890
Maardu järve äärde registreeritud	1
lahkunud	1
nüüd on seal	191

Tatjana Gordejeva
Registripidaja

**Linnavolikogu, linnavalitsuse ja kolleegide nimel õnnitleme linnapea esimest ase-
tätjat Rein Meelt kogu südamest juubeli puhul! Soovime ka edaspidi edu töös ning
õnne, tugevat tervist ja pikka iga.**

Austusega:

Leo Repponen

Maardu linnavolikogu esimees

Georgi Böstrov

Maardu linnapea

MAARDU LINNAVALITSUS TEATAB:

1. Üleoru tn 2 ja Fosforiidi tn 24 ning lähiala detailplaneeringu algatamisest ca 30 ha suurusel alal. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on automotospordikeskuse rajamine.
2. Lao tn 19/1 kinnistu ning lähiala detailplaneeringu algatamisest ca 3,0 ha suurusel alal eesmärgiga kinnistu jagamine ja moodustatavate kruntide kasutus- ning ehitustingimuste määramine tootmishoonete püstitamiseks.

Täiendav info

60 60 726; 60 60 731

AUSTATUD LINNAPEA JA LINNAJUHI, KALLID MAARDU ELANIKUD JA HEAD SOROTŠINTSÕ LAADA KÜLALISED!

Mul oli suur heameel ning au viibida eelmisel aastal toimunud Maardu Sorotšintsõ laadal, mis tähistas toona 10. juubelit! See oli vägev ja rõõmu täis pidupäev, mis jääb alatiseks meelde! Täna ei saa ma kahjuks olla teiega, kuid läkitan teie head soovid.

Sorotšintsõ laat on ju ainulaadne sündmus, mida võib pidada omamoodi Maardu visiitkaardiks. Kuuldavasti on Maardu ainus koht maailmas peale Ukraina, kus toimub niisuguse ulatusega ukraina laulu, muusika, keele ja kultuuri festival.

Maardu on eriline koht, mitte ainult Harjumaal, vaid terves Eestis. Siia on alati hea tulla, sest sind võtavad vastu soojad ja sõbralikud inimesed, kes on loonud Maardust kauni ja hoolitsetud linna, mis on uhkuseks tervele Harjumaale! Maardu on eriline ka selle poolest, et kujutab endast tõelist rahvaste paabeli! Maardu iseloomustavaks

jooneks on jäänud mitmerahvuselisus, kus on esindatud koguni 55 rahvust! See on ühteheidev tore Eesti linn, mille üheks väärtuseks ja rikkuseks võib pidada siinseid traditsioone ning kultuurikombeid, mis pakuvad külalistele palju avastamisrõõmu. Teil on mille üle uhke olla!

Maardu on kena väikelinn ja tean, et oskate oma kodulinna hoida. On tähtis, et hooliksime oma kodust ja lähedastest, oma naabritest ja kodukohast. Teie linnapea on väga sihikindlalt panustanud, et teha Maardust hubane ja kodune paik, kus on mõeldud lastele ning nende tarbeks rajatud mänguplatse, linnarahvale sportimisvõimalusi ja parke. Maardu areneb ja muutub lausa päevadega.

Täna on Maardus üks aasta tähtpäevadest ja teil on mida külalistele näidata. Teil on palju toredaid inimesi, ilus linn ja ringi vaadates näen, et teil on ka vägevad peod.

Soovin kõigile maardulastele ning külalistele toredaid laadapäevi!

Ülle Rajasalu
Harju maavanem

KAKS UNUSTAMATUT LAADAPÄEVA

Laupäeval, 15. septembril algas Maardus XI Sorotšintsõ laat, ühtlasi ukraina rahvakunsti ja folklooripidu. Külalisi oli arvukalt nii lähedalt kui kaugelt, esines nii kutselisi artiste kui isetegevuslasi. Aga kõik nad võlusid meid ukraina rahvalaulude meloodiate, harmoonia ja rütmidega.

Tänavu oli kontserdikavas esinejaid kordades rohkem. Mitmed nn uustulnukad tunnistasid ise, et otsustasid astuda oma esimesed sammud just Maardu lavadel. Sorotšintsõ laadast on saanud märgilise tähendusega sündmus Eestis elavate ukrainlaste ja nende ühenduste jaoks. Laada kultuurikava oli varasemast veelgi tihedam. Maardu lavadel oli esinejaid kümnest Eestimaa linnast, lisaks neile välisesinejaid. Maratonkontsert kestis esimesel päeval järjest

kümme ja teisel päeval viis tundi, tänulikku publikut jätkus ometi kõigile. Esimese päeva lõpetasid tulleendus ja tulevärk, mida linnarahva ja külaliste sõnul olevat raske millegagi võrrelda. Taevasse kerkisid tulest vulkaanid, laval aga süttas rahvast ansambel Svjata Vatra.

Laadale tullakse ikka, et ennast ja oma kaupa näidata, müüa ja süüa pakkuda. Müügipunkte ja paviljone oli laa-

da territooriumil tihedates ridades ligi 600. Oma kauba olid siia toonud talupidajad, mesinikud, käsitöölised, kalamehed ja kokad Ukrainast, Venemaalt, Leedust, Lätist ja muidugi Eestist. Ilm oli ilus ja peotuju tõstsid ehtsad ukraina hõrgutised - pehme soolapekk, mahlakad vorstid, suitsuliha, arbuusid ja kali. Hästi läksid kaubaks ka Peipsiääre sibul ning eesti ja läti taluperenaiste kodutehtud leib. Loomulikult oli rikkalikult kodumaise sügise vilju ja aiasaadusi - metsamarju, seeni, pähkleid, mett.

Traditsioonilisest põhjalikumalt oli mõeldud lastele - lisaks tavaks saanud meelelahutustele tegutses «Kuldsete käte telk», kõige pisemad nägid aga Tallinna Vene noorsooteatri etendust.

Spordivõistluste kulminatsiooniks sai rammumeeste mõõduvõtmine, kes näitavad oma jõudu Maardu laatadel mitmeid aastaid. Tänavu ühines nendega ka Maardu noori, kelle seas on levinud uus sportlik harrastus - lõuatõmbed ja rööbaspuudel surumine. Juba on sündinuid esimesed meistrid, kellele linnapea jagas tunnustust ja auhindu.

Laadapäevi aitasid sisustada mitmed loteriid, konkursid, mängud, arvukates kohvikutes pakuti šašlõkki, grill-liha ja muud maitsvat lihakraami.

Rikkalik kaubavalik, muusika igale maitsele, värvikad šõud ja hea tuju - see ongi meie Sorotšintsõ laat. Kaks peopäeva, täis meeldejäävaid kohtumisi, möödusid kiirelt. Rekordarv esinejaid, kuulajaid ja vaatajaid ületas peaaegu kahekordselt linna elanike arvu - laadalisi käis Maardus ligi 30 000 inimest.

Järgmiste kohtumisteni Sorotšintsõ laadal!

Ilona Mit

Austatud Sorotšintsõ laada korraldustoimkonna liikmed ja teised väärikad koostööpartnerid

Minu tunnustus Teile eesti-ukraina XI folkloorifestivali „Sorotšintsõ laat Maardus“ suurepärase korraldamise ning Maardu linna kohaliku omavalitsuse ja kogukonna hea maine väärtustamise eest.

***Nikolai Vojeikin
abilinnapea***

KUIDAS OSTA ELEKTRIT AVATUD TURULT?

2013. aastal avaneb elektriturg ning tarbijad saavad võimaluse valida ja vahetada elektrimüüjat kasvõi igal kuul. Et sellisel vabal turul hästi toime tulla, tuleb lepingute sõlmimisel olla tähelepanelik ja teha piisavalt eeltööd. Järgnevad näpunäited annavad ülevaate sellest, millele elektristja mõtlema peaks.

- Uus leping peaks elektrimüüjaga olema sõlmitud 10. detsembriks 2012, sest müüja vahetus võtab aega 21 päeva. Tarbijad, kes selleks ajaks valikut pole teinud, saavad uuest aastast elektrit üldteenuse korras. Üldteenusena müüdava elektri hind ei pruugi olla kõige soodsam.
- Elektrimüüjad hakkavad tarbijatele uueks aastaks avatud turu lepinguid pakkuma juba sügisel. Pakkumisi tehakse ka telefoni ja interneti teel. Kui sõlmita sidevahendi vahendusel lepingu, on teil õigust sellest põhjendusi esitamata taganeda 14 päeva jooksul.
- Elektrimüüjad teevad teile pakkumise arvestades teie eelnevat tarbimist (tarbimise mahtu ja aega). Hinnastamise mudeleid saab tõenäoliselt olema kolm: fikseeritud hinnaga paketid, osaliselt muutuva hinnaga paketid ning muutuva hinnaga ehk börsihinnast sõltuvad paketid. Viimane pakett sarnaneb elektri pakkumisega üldteenuse korras, mille puhul ei ole elektri hind ette teada - see sõltub börsil igapäevaselt toimuvatest liikumistest.
- Fikseeritud hinnaga pakette pakutakse enamasti koos tähtajalise lepinguga. See tähendab, et fikseeritud hinnaga elektrit saab osta vaid siis, kui sõlmita näiteks poolaastase, aastase või kaheaastase lepingu. Sellisel juhul tuleb valmis olla ka selleks, et lepingu ennetähtaegsele lõpetamisele seatakse piirangud. Näiteks võib elektrimüüja nõuda, et maksaksite lepingu varasema lõpetamise eest teatud tasu. Mida varem te lepingut lõpetada soovite, seda suurem see tasu on. Sellise tasu küsimine pole seadusega vastuolus, küll aga peab see olema mõistliku suurusega ning lepingus kirjas.

- Küsige enne otsuse tegemist pakkumisi vähemalt kahelt-kolmelt firmalt. Pakkumiste võrdlemisel pöörake tähelepanu lepingutingimustele ja hinnale. Uurige välja ka see, kas pakutud hind on esitatud koos käibemaksuga või mitte.
- Võtke aega ja tutvuge põhjalikult lepingu tingimustega ning küsige vajadusel täpsustavaid küsimusi. Kindlasti peaks selgeks tegema
 - o kas ja kuidas on võimalik lepingut lõpetada või pakette vahetada;
 - o millal on elektrinäitude teavitamise aeg ja kuidas seda teha ning mis juhtub siis, kui näit jääb esitamata;
 - o millal on arve tasumise aeg ja mis võib juhtuda siis, kui jääte maksimisega hiljaks;
 - o kuidas hakkab ettevõtja teid rikestest ja plaanilistest elektrikatkestustest teavitama;
 - o kuidas ja kellele peate teie andma teada rikestest ja elektrikatkestustest;
 - o kuidas ja kellele esitada kaebust.
- Lisaks võiks kulutuste kontrolli all hoidmiseks läbi mõelda, kuidas te saaksite elektrit säästa ja kas teil oleks võimalik oma tarbimist ööpäevas ühtlasemalt jaotada. Elektri hind börsil on reeglina odavam öötundidel.

Miks energiaturg avaneb ja mida see endaga laiemalt kaasa toob, saab täpsemalt lugeda spetsiaalselt veebilehelt <http://avatud2013.ee/>.

EESTI ENERGIA ALUSTAB AVATUD TURU ELEKTRIMÜÜKI 26. SEPTEMBRIL

Eesti Energia alustab avatud turu elektrilepingute sõlmimist 26. septembrist, mil avalikustatakse uued elektripaketid. Ettevõtte müügi ja teeninduse direktor Sten Argos soovib klientidel sõlmida elektrileping juba oktoobris, sest novembrikuu lõpus ja detsembris võib müüjate juures pikki järjekordi esineda.

Argos usub, et pool kõigist elektrilepingutest sõlmitakse just internetis, kuna eestimaalased on harjunud e-asjaajamisega. „Internet on enamike eestimaalaste jaoks igapäevane lahutamatu osa – loendame end internetis, kasutame internetipankasid, e-arveid, teeme internetis sisseoste. Juba täna on iga teine Eesti Energia klient ka meie e-teeninduse kasutaja. Seda arvestades oleme kõikide meie kanalite jõulise arendamise juures teinud suurimad panused just e-teenindusele, kus kliendid saavad endale lepinguid sõlmida vaid paari hiireklikiga,“ rääkis Argos.

Lisaks lihtsale lepingute sõlmimise keskkonnale on Eesti Energia tõstnud ka oma e-teeninduse koormustaluvust.

Kui varasemalt sai e-teenindust üheaegselt kasutada ligi 1000 klienti, siis septembrist on ettevõtte valmis oma e-teeninduses üheaegselt teenindama ligi 1800 klienti. „Kuvame e-teeninduses klientidele jooksivaid sõnumeid koormuse kohta. Kui juhtubki, et e-teenindusse soovib korraga siseneda mitu tuhat klienti, annab süsteem klientidele hoiatuse. Loodame, et meie süsteemid töötavad sujuvalt ja tehnilisi tõrkeid esineb vähe. Hetkel anname süsteemidele viimast lihvi ja peagi alustame ka viimase testimisega,“ rääkis Argos e-teeninduse valmispanekust. Lisaks e-teenindusele, mis asub internetiaadressil www.energia.ee, saab lepinguid sõlmida ka klienditelefonil 1545, Eesti Energia büroodes ning Eesti Posti kontorites üle Eesti.

Klientidel, kes soovivad 1. jaanuarist 2013 elektrit osta elektrimüüjalt, tuleb leping sõlmida hiljemalt 10. detsembril 2012. Kliendid, kes sõlmivad lepingu 11. detsembril või pärast seda, tarbivad jaanuaris elektri üldteenust ning saavad enda valitud müüjalt elektrit osta 1. veebruarist 2013. „Lepingu sõlmimist ei tasuks jätta detsembrikuusse, sest

siis võib kõigi müüjate juures olla suur tunglemine. Et rahuliku südamega uuele aastale vastu minna, võiks lepingu sõlmida oktoobrikuu jooksul või novembri alguses“ soovitas Eesti Energia müügi- ja teenindusdirektor.

Eesti Energia prognoosib, et tänavu ning 2013. aasta jooksul sõlmib elektrilepingu ligikaudu kolmandik 650 000 elektrikliendist, kel on võimalik müüjat valida. Suuremat aktiivsust oodatakse suure elektritarbega klientide hulgas, kes kasutavad elektrit ka näiteks kütmisel.

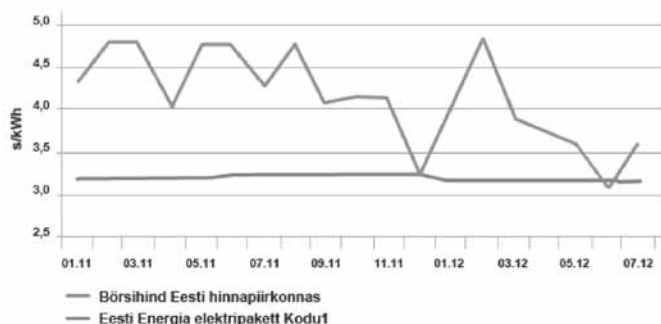
Eliis Vennik
Eesti Energia
Pressiesindaja
eliis.vennik@energia.ee

Miks on avatud turul elektri hind nõnda muutlik?

Järgmisest aastast ei ole elektrienergia enam ühest, riigi poolt kontrollitud hinda. Avatud turul muutub elektri maksumus pidevalt ning näiteks talvine elektrihind võib kevadisest erineda isegi rohkem kui kaks korda. Ainuvõimalik viis muutlikust hinnast hoidumiseks on sõlmida müüjaga fikseeritud hinnaga elektrileping.

Avatud turul muudab hinna ujuvaks elektribörs, kus kujuneb elektri hulgihind. Nagu igasugusel turul, sõltub ka börsihind nõudlusest ja pakkumisest. Mida rohkem elektrit ostjad vajavad, seda kallimaks muutub hind, mida rohkem on aga tootjatel elektrit pakkuda, seda odavamalt ollakse seda valmis müüma. Kuna meie regioonis on talved külmad, kevaded enamasti veerohked ja ette tuleb ka pikki vihma- ja põuaperioode, kõigub nii elektri nõudlus kui ka pakkumine aasta vältel mitmekordselt. See toobki kaasa muutliku elektrihinna.

Viimase pooleteise aasta börsi- ja riikliku elektrihinna võrdlus

Sademed ja sulavesi võivad hinda alandada

Vihmarohkel suvel on oma plussid, seda näiteks soodsa ma elektri näol. Näiteks on ka Skandinaavias möödunud kuudel olnud palju sademeid ja selle tulemusel ujutati Põhjamaad üle odava hüdroenergiaga. Nii võisid Soome elektritarbijad juulis rõõmustada viimase 10 aasta soodsaimate hindade üle. Üks kilovatt-tund elektrit maksis börsil vaid 1,4 senti. See on üle kahe korra vähem kui tänane Eesti riiklik elektrihind 3,1 senti kilovatt-tunni kohta. Hüdroenergiat pakutakse palju ka kevadeti, kui veere-

servuaaridesse koguneb palju lumesulavett.

Tõsi, juulikuu hinnarekordid ei jõudnud Soomest Eestisse. Tänane üksainus merekaabel Eesti ja Soome vahel ei võimalda piisavalt palju elektrit Eestisse saata. Üliodavast elektrist saime osa vaid natuke, aga ka selle vähese abil püsis Eestis elektri hulgihind juulis üsna lähedal riiklikule hinnale. Pudelikaal peaks kaduma 2014. aastal, mil Eesti ja Soome vahel käivitub teine, praegusest ühendusest hulga võimsam merekaabel.

Nõudlus ja ka hind on üldjuhul kõrgeim talviti

Eestis vajatakse elektrit enim just talviti, kui väljas paugub pakane ning elektrit kulub palju kütteks ja valgustuseks. Madalaim on nõudlus seevastu jaanipühade ajal, mil terve Eesti puhkab ja veedab õhtuid lõkke ääres. Nõnda võib elektritarbimine külmal talvapäeval ja jaaniööel erineda isegi kuni neli korda. Ja see mõjutab elektri hinda. Ostjate suur talvine elektrinõudlus avaldab mõju ka elektri börsihinnale. Suveöödel on aga ostjate nõudlus nii väike, et tootjad on nõus elektrit soodsalt müüma.

Kõneka näite nõudluse mõjust hinnale leiab lähiminevikust. Näiteks oli 2011. aastal detsember erakordselt soe, elektrit vajati tavapärasest märksa vähem ja ka börsihind langes tänasele, riikliku elektrihinna tasemele. Kuid piisas sellest, et õhutemperatuur kukkus veebruaris isegi alla -20 kraadi ning juba sööstiski ostjate nõudlus ülesmäge ja selle tulemusel kerkis ka elektri hind 4,8 senti kilovatt-tunnini.

Elektri hinnas saab müüjaga kokku leppida

Õnneks ei pea ükski koduklient muutlikult börsilt elektrit ostma ja tõttõelda pole see ka võimalik, kuna börsil kauplevad tootjad ja elektri kokkuostjad. Kodukliendi jaoks on olulisim meelde jätta, et ujuva hinna vältimiseks tuleb elektrimüüjaga sõlmida fikseeritud hinnaga leping. Kindlasti peaksid elektri hinna fikseerima kliendid, kelle pereelarves on elektrikulu olulise tähtsusega ja kes soovivad oma väljaminekuid juhtida. Olgu talv külm või soe, olgu vett vähe või palju, ükskõik, mida hind börsil ka ei tee, fikseeritud hinnaga lepingus püsib elektri kilovatt-tunni maksumus ikka samal tasemel.

Peljata ei maksa ka seda, et hinna fikseerimisel tuleb automaatselt maksta turuhinnast rohkem. Kui sõlmida müüjaga elektrileping näiteks 12 kuuks, arvestab müüja hinnapakkumises nii kalli kui ka odava börsihinna perioodidega. Ärksamad kliendid on meilt juba ka uurinud, et kas pooleks aastaks on lepingut odavam sõlmida kui aastaks või kaheks korraga. Ei pruugi. Kevadsuvine leping võib olla küll soodne, kuid sellevõrra kujuneb järgmise 6 kuu hind kallimaks, sest siis lähtub müüja hinnapakkumisel talvise hinna prognoosidest.

Eesti Energia uute avatud turu elektripakettidega saate tutvuda septembris. Seni saate end eesisevate muudatustega kurssi viia meie kodulehel. Oleme seal avanud elektriturule pühendatud lehekülje (link), kus leiate ka lihtsa selgitava videoklipi avatud turu toimimise kohta.

LASTEJOONISTUSTE NÄITUS RAAMATUKOGUS

Linnaraamatukogu teisel korrusel avati Maardu gümnaasiumi kunstiklassi laste joonistuste näitus.

Näitus on eriline selle poolest, et tegu pole lihtsalt joonistustega. Kõik väljapandud tööd on illustratsioonid ajakirjaniku ja kirjaniku Natalja Veberi raamatutele Raimond Valgrest ja veel mõnele raamatule.

Natalja Veber on meie linnas sagedane ja oodatud külaline. 2011. aasta jaanuaris andis Maardu linnapea Georgi Bõstrov talle üle fondi Blagovest preemia. Sellest saigi alguse aastast aastasse tugevnev sõprus.

Möödunud aja jooksul on Maardu raamatukogu saalis toimunud mitmeid Natalja Veberi kohtumisi lugejatega, sealhulgas raamatu "Lõpetamata legend" ja luulekogumiku "Nostalgia" esitlused.

Selle aasta mais toimus koostöös Maardu raamatukoguga kirjaniku kohtumine kohaliku gümnaasiumi kunstiklassi õpilastega. Kirjanik luges kohtumisel oma lasteluulet, lapsed aga joonistasid. Selle maikuus toimunud loomeõhtu

tulemustest - laste illustratsioonidest Natlja Veberi luuletustele - koosnebki raamatukogu lastekirjanduse osakonnas avatud näitus.

Näitust saab näha raamatukogu lahtioleku aegadel.

NOORTEKESKUSES

13. septembril toimusid noortekeskuses võistlused seitsmenda põlvkonna mängukonsoolil Wii. Võistlusala valisid osalejad ise ja selleks osutus tennis. Wii mängukonsoolil on mängu reegleid omandada lihtsam kui päris tennises.

Võistluse võitsid: **Maksim Gološtšuk** – esikoht, **David Koval** – teine koht ja **Diana Bitšuk** - kolmas koht.

Noortekeskuse direktor Jevgeni Golovatš ja koordinaator Alesja Svetovidova ning noortekeskuse lapsed tänavad linnapea G.Bõstrovi keskusele osutatava tähelepanu ja toetuse eest.

www.maardunoortekeskus.eu

MAARDU POKSIKALENDER

September ja oktoober on Maardu poksijatele pingelised kuud. **24.-29. septembril toimuvad Euroopa sõjaväelaste meistrivõistlused**, millest võtab osa meie tuntud kuni 75 kg kaalus poksija **Deniss Kormilin**. Tema vend Dmitri Kormilin (69 kg) taastub alles käevigastusest.

21.-23. septembril toimus Olaines (Läti) traditsiooniline rahvusvaheline poksiturniir osavõtjatega Lätist, Leedust,

Tšehhist, Poolast ja Saksamaalt. Esindatud olid ka Eesti klubid: **Olümp-Maardu Kalev ja Narva Energia**. Tulemused avaldame oktoobrinumbris.

01.-07. oktoobril toimuvad Venemaal Anapas Euroopa meistrivõistlused kooliõpilastele. Meie sportlane **Vald Romanjuk** esineb seal Eesti koondise koosseisus.

25.-28. oktoobril sõidavad kolm meie poksijat Baltimaa- de ja Iirimaa koondiste mõõduvõtmisele Dublinisse.

Maardu poksijad püüavad oma esinemistega tiitlivõistlustel fännidele rõõmu valmistada ja pingutavad jätkuvalt paremate tulemuste nimel.

Meie deviis on: Poksijaks ei pruugi saada, aga inimeseks pead jääma!

Jevgeni Golovatš

www.olimpmaardukalev.ee

SPORDIÜRITUSED - OKTOOBER 2012

06.10	XXXXII Maardu järve rahvajooks ja tervisekõndimine	12.00 - 14.30	Maardu järv
07.10	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (II liiga)		
	FC Maardu – JK Sillamäe Kalev II	12.00 – 13.45	Linna staadion
12.10	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (99)		
	FC Maardu – FC Levadia	17.00 – 18.30	Linna staadion
18.10	Maardu koolide ülelinnaline spordipäev	8.30 – 15.30	Maardu koolid
21.10	Eesti meistrivõistlused jalgpallis (II liiga)		
	FC Maardu – FC Infonet II	12.00 – 13.45	Linna staadion
.10	Maardu linna ettevõtete spartakiaad. Jalgpall		
.10	Maardu linna ettevõtete spartakiaad. Korvpall		

TOIMETUSE VEERG

Lugeja küsib, meie vastame

Püüame vastata küsimustele, mida lugejad toimetusele sagedamini esitavad.

1. Kolm aastat tagasi oli Maardu leht hoopis teistsugune: must-valges trükis, palju õhem, aga ilmus kaks korda kuus.

Mis põhjustas linnalehega toimunud muutused?

Vastus: Korrektiive teeb aeg. Koos meiega muutub kõik, mis meid ümbritseb, sealhulgas ka lugejate soovid, mis on tublisti kasvanud. Eelkõige tahtsime kasvatada infomahut, laiendada teemaderingi ja muuta leht paremini kättesaadavaks.

Teisalt - meie otsene tellija - linnavalitsus on veendunud, et leht peab jääma tasuta väljaandeks hoolimata sellest, et lehe reorganiseerimine toimus kriisi kõrgajal.

Lõppkokkuvõttes leiti kompromiss, mille tulemusena sündiski Maardu Panoraam oma praegusel kujul – ajaleht, mis ilmub kord kuus kahes keeles kombineeritud must-valges ja värvitrükis tiraažiga 6200 eksemplari.

Otsustades selle järgi, et tiraaž kaob mõne tunniga, usume koos linnavalitsusega, et leidsime optimaalseima variandi.

2. Mismoodi on korraldatud ajalehe levitamine? Iga kord ei õnnestu seda saada.

Vastus: 5000 eksemplari kogu tiraažist jõuab vahetult linlaste postkastidesse (välja arvatud Muuga elanikud), ülejäänud 2200 eksemplari lähevad jaevõrku: ajaleht jõuab kõigisse supermarketitesse, kaubanduskeskustesse, Keemikute tn kioskitesse, linnaraamatukokku, sotsiaalmajja,

koolidesse, Rahvamajja, linnavalitsusse, haiglasse ja polikliinikusse, ettevõttesse Maardu Elamu jne.

Muuga piirkonnas leiab ajalehe Maxima supermarketis ilmumispäeval.

Tuletame meelde, et Maardu Panoraam ilmub iga kuu viimasel neljapäeval.

3. Miks tuleb ajaleht mu tuttavatele koju, meie aga peame seda kaubandusvõrgust otsima?

Vastus: Põhjusi on kaks: mitte kõik korteriühistute juhid ei võimalda postiettevõttele vaba sissepääsu elumajade trepikodadesse, mõnel juhul on isegi keelanud ajalehte postkastidesse panna. Teisest küljest on ajalehe omahind möödunud kolme aastaga märkimisväärselt tõusnud, trükiarvu suurendamine aga nõuab ka linnaelarvest täiendavaid vahendeid.

Ajalehe levitamise põhimõtteid põhjalikult muuta pole otstarbekas, sest paljud elanikud pooldavad just seda levisüsteemi ja see rahuldab neid.

4. Miks toimetuse ei kasuta ajalehe levitamiseks ettetellimist?

Vastus: Varem pole seda küsimust tõstatatud, ent mõni aeg tagasi hakkasime tõesti sel teemal rohkem ettepanekuid saama. Lubame, et uurime võimalust põhjalikult ja kui see osutub tõesti aktuaalseks, teeme vastava ettepaneku linnavalitsusele. Kui kõik läheb hästi, saab ettetellimist järgmiseks aastaks alustada juba käesoleva aasta novembris.

5. Miks erinevad ajalehe eesti- ja venekeelses versioonis ilmutavad materjalid ja isegi rubriigid?

Vastus: Selleks on mitmeid põhjuseid. Eelkõige püüame arvestada eesti ja vene lugejate mentaliteedi erinevusi. Seepärast on linna uudised harvade eranditega sisuliselt identsed ja teisiti ei saa, siis vabateemalised materjalid võivad olla erinevad. Nii juhtub ka siis, kui huvitavad tekstid laekuvad toimetusse vahetult enne trüki-

minekut ja nende tõlkimiseks ei jää enam aega. Sedalaadi materjale püüame tõlgituna avaldada järgmises Maardu Panoraami numbris.

Toimetust jätkab linnalehte puudutavatele küsimustele vastamist.

Sergei Petinov,
peatoimetaja

POLITSEIKROONIKA

Maardu 36. nädal (3. september – 9. september 2012)

Registreeritud kuriteotated: 6 vargust, 1 joobes juhtimine, 1 kehaline väärkohtlemine, 1 piinamine, 1 ebaseaduslik sissetung

- 1) Keemikute tn juhtis meesterahvas mootorsõidukit Audi A4, olles joobeseisundis;
- 2) Haigla 7 korteris on vaba juurdepääsu teel lauasahalist varastatud sularaha;
- 3) Keemikute 37 möödus naisterahvas kaupluses asuvast kassariivist, jättes kauba eest tahtlikult tasumata;
- 4) Ploomipuu pst tungiti akna lõhkumise teel majja ning varastati sealt televiisor Samsung LED 32", pärlitest kaelakee, päikesekiviga sõrmus, lauahõbe, sülearvuti, muid kuld- ja hõbehteid ning alkoholi;
- 5) Õunapuu pst on aknaklaasi lõhkumise teel majja tungi-

tud;

- 6) Kreegipuu pst-lt kiirabiga haiglasse toimetatud naisterahval fikseeriti mitmeid kehavigastusi;
- 7) Ringi 13 kasutas meesterahvas abikaasa kallal füüsilist vägivalda ja hoidis teda korteris kinni;
- 8) Kallasmaa 15 juurest varastati s/a Audi 80 Avant, v/a 1992. Sõiduk leitud ja tagastatud avaldajale;
- 9) Vana-Narva mnt 18 on varastatud 3 piirdeaia osa, mõõtmetega 3,5x1m;
- 10) Keemikute-Orumetsa ristil varastati käsitrimmer Husquarna.

Maardu 37. nädal (10. september – 16. september 2012)

Registreeritud kuriteotated: 2 joobes juhtimist, 1 kehaline väärkohtlemine, 1 ebaseaduslik vabaduse võtmine, 1 ebaseaduslik sissetung, 1 vägivald avalikku korda kaitsva isiku suhtes, 1 narkootilise aine suures koguses ebaseaduslik käitlemine, 2 ähvardamist

- 1) Fosforiidi tn panid kaks meesisikut aprillis 2012 toime narkootilise aine suures koguses ebaseadusliku käitlemise;
- 2) Keemikute 37 maja juures juhtis meesterahvas mootorsõidukit Mercedes-Benz, olles joobeseisundis;
- 3) Ringi 13 korteris takistas meesterahvas koos oma ema abikaasal korterist lahkuda, võttes temalt sellega seadusliku aluseta vabaduse kuni politsei saabumiseni;
- 4) Maardu teel juhtis meesterahvas mootorsõidukit Nissan Sunny, olles joobeseisundis;
- 5) Stardi 7 tuli naisele kallale endine abikaasa;

- 6) Liivakivi tn suvilasse on aknaklaasi lõhkumise teel sisse murtud;
- 7) Keemikute 37 möödus joobnud olekus meesterahvas kaupluse Maxima kassast ja jättis kauba eest tahtlikult tasumata, kinnipidamisel osutas isik turvatöötajale vastupanu, tekitades talle füüsilist valu;
- 8) Kallasmaa 3 ähvardas endine elukaaslane naist ja tema poega tapmisega;
- 9) Ringi 52 saadab tundmatu isik sõnumeid, milles ähvardab tervisekahjustuse tekitamisega.

Koostas:
Marili Reinek
komissar
Maardu konstaablijaoskond
piirkonnavanem
Ida-Harju politseijaoskond

MAARDU SÕPRUSLINN KAMBODŽAS - SIHANOUKVILLE

Ajakiri "Cambodia",

artiklist "Eesti-Kambodža sõprus tugevneb".

Autor: Oleg Samorodni

Mis on Eesti Maardul ja Kambodža Sihanoukville'il ühist? Kaks väiksemat linna, mõlemad merekaldal: üks Läänemere, teine Lõuna-Hiina mere kaldal. Esmapilgul muud midagi. Ja ometi - need on sõpruslinnas, kes sõlminud sõpruse- ja koostööleppe.

Sihanoukvilleäiga sõprussidemete loomise idee tuli Maardu linnapeale Georgi Böstrolvile 2004. aastal, mil ta tavalise turistina esmakordselt Kambodžasse sattus. Kas aga kordki elus Kambodžasse satub, ei suuda iial selle maa võlusid unustada. Ega tahagi.

Mõeldud - tehtud!

Tõsi, bürokratilike tõkete ületamisele kulus pikki kuid. Aga Oriendis, eriti Kambodžas, ei kiirusta keegi kuhugi. Sealne aeg liigub aeglasemalt - praktiliselt seisab paigal. Aga see on ainult esmapilgul nii. Selleks, et Kambodžat natukenegi mõista, tuleb seda uurida pikalt ja ainiti.

...Maardust saabunust külalised majutati Sihanoukville'i kõige luksuslikumasse hotelli, toidlustati linna parimates restoranides. Öhtuid sisustas rikkalik ja mitmekesine kultuuriprogramm. Aga olgu peale - see on traditsiooniline idamaine külalislahkus.

Nädalase visiidi töögraafik oli samuti hoolikalt läbi mõeldud: selles oli arvukaid läbiraakimisi Sihanoukville'i juhtidega, sotsiaalsfääri asutuste ja tööstusettevõtete külastusi. Muu hulgas viidi delegatsioon õlletehasesse ja meresadamasse. Viimase direktor õppis omal ajal Odessa laevainseneride instituudis. Erilist tähelepanu pöörati turismivaldkonna infrast-

ruktuuriga tutvumisele. Sihanoukville ei ole ainult sadamalinn, vaid ka hoogsalt arenev kuurort. Kahtlemata kujuneb sellest tulevikus üks puhkuseturismi tõmbekeskusi Kagu-Aasias. Sihanoukville'i rajatakse kaas- aegne lennujaam, mis lihtsustab Euroopa ja Ameerika turistide liikumist.

Läheneva turismibuumi sümptomeid on juba näha, kasvõi hotellide ehitamise järgi. Siin paistavad silma Venemaa ettevõtjad, kes püstitavad ultramoodsaid hotelli- ja meelelahutuskomplekse. Ainuüksi algetapil ulatuvad Venemaa ettevõtjate investeeringud turismi infrastruktuuri hinnanguliselt sadadesse miljonitesse dollaritesse.

Maardu delegatsiooni visiidi üheks tähtsamaks tulemuseks võib pidada heade inimlike suhete loomine Sihanoukville'i juhtkonnaga.

Alates maikuust avaldab Maardu Panoraam rubriigis "Avameelne vestlus" intervjuusid ja ekslusiivseid jutuajamisi linna peaga Georgi Böstroviga, kus puudutatakse mitmeid majanduse, poliitika ja ühiskonnaelu aktuaalseid probleeme. Loodame, et rubriigi materjalide teemade ring, haare ja sisu aitavad Teil sügavamalt mõista ja tundma õppida inimest, kelle nimega seostub linna elu korraldamine juba viimased paarkümmend aastat.

Sergei Petinov,
peatoimetaja

AVAMEELNE VESTLUS KOLMAS TEEMA (järg)

Euroopa Liit: reaalsus, väljakutsed ja perspektiivid

MP: Lugejale on lubatud, et täna peatume lähemalt võimalikel arengutel Euroopa Liidus ja sealhulgas Eestis, lähtudes paljudes EL riikides jätkuvast finantsmajanduskriisist.

Böstrov: Tänane Euroopa Liit on 27 riigi ühendus, kus elab kokku üle 500 miljoni inimese. Tahtmatult tekib küsimus - kas ei juhtu nii, et väike 1,3 miljonilise elanikkonnaga Eesti kaob Euroopa rikaste riikide sekka nagu suurte jäämägede vahele surutud jäätükk. Ja kuigi esmapilgul pole negatiivseid arenguid põhjust karta, peaks optimism olema tagasihoidlik, liigse eufooriata.

Jah, 20 iseseisvusaastaga on Eesti tõestanud oma elujõulisust iseseisva riigina. Oleme läbi käinud ühiskonna ja seadusandliku baasi reformimise ning turusuhetele ülemineku raske tee.

Reaalseid saavutusi on rahvamajanduses, eelkõige ehituses, turismis, vabariigi suuremate linnade infrastruktuuri arendamises. Oleme Euroopa riikide tasemele järele jõudmas sõiduautode, arvutite ja telefoni hulga poolest inimese kohta. Meie kaupluste kaubavalik ei jää kohati alla läänepoolsete naabrite omale ning paljude kaubagruppide hinnad on Euroopa keskmisest madalamad.

Ent me ei tohiks lasta end lummata elu välisest särast, sest selle taga avaneb märksa vähem ilus pilt - tuhanded eakad, kes vaevu ots otsaga kokku tulevad, noored pered, kus vanemad on sunnitud loobuma kõige hädavajalikumast, et osta lapsele riideid, jalanõusid, toitu. Me näeme, et kümned tuhanded meie kaasmaalased ei suuda kuude kaupa leida tööd, veel kümned tuhanded on sunnitud leppima vähetasuvate juhutöödega. Paljudes linnades seisavad mustendavate aknaaukudega tontlikult tühjad majad,

maapiirkondades aga söötijäänud ja umbrohtunud põlud. Meil on välja kujunenud sügav lõhe meeste ja naiste, erinevate sotsiaalsete kihtide ja kutsealade, üksikute regioonide vahel.

Kõrgepalgalise elanike kategooria tulud ületavad 10-12-kordselt vähekindlustatute omi. Enam kui 30 protsendi perede tulud on elatusmiinimumist väiksemad, umbes 20% elanikest elab vaesuses.

Peaaegu poolel riigi elanikest puuduvad säästud ja 40% on suutnud säästa minimaalselt - vaid kõige hädavajalikumate vajaduste rahuldamiseks.

Kõige raskemas olukorras on lapsed. Euroopa sõltumatute ekspertide uuringud näitavad, et 48% alla 18-aastastest lastest ei ole rahul oma majandusliku olukorra ja elutingimustega.

Seega on Eestil Euroopa Liidus kanda sotsiaalsete probleemide raske koorem ja neid probleeme tuleb lahendada meil endil.

Tuleb ette näha, missuguseid tagajärgi kogu rahvale võib tuua nimetatud sotsiaalprobleemide koorem üleeuroopalise integratsiooni tingimustes. Avatud piirid ja inimeste liikumisvabadus eurotsoonis tähendavad koosmõjus paljude meie kaasmaalaste kehva elujärgjega vältumatut elanike äravoolu ja arvukuse järsku langust. Kusjuures oht seisneb selles, et Eestist lahkuvad eelkõige noored ja paremini koolitatud spetsialistid, kel on reaalsed väljavaated leida piiri taga hea töökoht ning end seal alaliselt sisse seada. Madala sünvdivuse, lühikese keskmise eluea ja küllaltki kõrge suremusega riigis toovad need protsessid endaga kaasa reaalse ohu mitte ainult eesti rahvuse, vaid kogu rahva kui ajaloolise inimkoosluse olemasolule. Ajalugu on näidanud, et ebasoodsas demograafilises situatsioonis kaovad suured, mitmemiljonilised rahvad aeglaselt, aga väikesed vaid kolme-nelja põlvkonna jooksul.

Siit tuleneb iga Eesti võimukoosluse kõrgem eesmärk - kindlustada tingimused rahva ellujäämiseks ja arenguks, pakkuda välja ja viia praktikas ellu lihtsate inimeste heaolu tagamisele suunatud abinõude süsteem. Mitte mingid arengule suunatud Euroopa Liidu sihtprojektid ei paranda olukorda, kui riik ei pöördu näoga inimese ja tema vajaduste poole. Seda silmas pidades tuleb välispoliitika kujundamisel pidada prioriteetseks meetmeid ja tegevusi, mis on eelkõige kasulikud riigile ja mis soodustavad selle arengut ja majanduslikku tugevdamist.

Loovutades Euroopa Liidule teadlikult teatud osa oma suveräänsetest õigustest, peab meie käsutusse jääma niipalju suveräänsust, et me saaksime ise otsustada oma saatust ning jääda peremeesteks omal maal.

Sisepoliitika peab sisaldama pikaajalisi meetmeid kodumaise tootmise toetamiseks, riiklikku abi väikestele ja keskmistele ettevõtjatele, soodustama uute töökohtade loomist, personali ümberõppe süsteemi arendamist, kutsekoolide võrgu laiendamisele ja nende tehnilise baasi uuendamist, üldise stipendiumi kehtestamist tudengitele, pensionide suurendamist, kuni 1500 euro suuruse tulu vabastamist tulumaksust, lastele tasuta huviringide võimaluse loomist ja palju muud, mis peaks rahva elu märkimisväärselt paremaks muutma.

Niisuguse ulatusega ülesannete lahendamisel (kui need eesmärgiks seatakse) satub iga Euroopa Liitu kuuluv riik pidevalt keeruka ja vastutusrikka valiku ette: kuidas teha

nii, et oleks nii-öelda "lambad terved ja hundid söönud", s.t. et mingi osa rahvuslikust rikkusest tuleb hoida siseriikliku arengu jaoks ja mingi osa anda näiteks eurotsooni päästmiseks prognoositavast krahhist, millele võib järgneda halvim – Euroopa-kodu lagunemine. Ja siinkohal tuleb näidata poliitilise laveerimise kunsti, oskust leida optimaalseid lahendusi enda ja üleeuroopaliste huvide lahknevuse või vastuollu sattumise korral. Täna liigume aga tihtipeale seda teed, et täidame pimesi Euroopa valitsuse direktiive, sageli eesti ühiskonna ja riigi huvide kahjuks. Kuigi see on juba eraldi jutuaajamise teema.

Head lugejad!

Te võite avaldada oma suhtumist Georgi Böstrovi seisukohtadesse "Avameelses vestluses" käsitletud teemadel, saates ühe neljast võimalikust sõnumist e-posti aadressil: maardu.infokeskus@gmail.com.

Sõnumi näide:

Avameelne vestlus. Teine teema.

- Variant 1. Täiesti nõus;
- Variant 2. Põhiliselt nõus;
- Variant 3. Osaliselt nõus;
- Variant 4. Ei ole nõus.

VAJALIK TEAVE

Pea iga Maardu elanikul tuleb mõnikord kasutada ühistransporti. Kindlasti on enamikul ühistranspordi kasutajatest tulnud näidata oma sõiduõigust tõendavat dokumenti- kuupiletit või üksikpiletit ootamatult bussi sisenenud kontrolörile, kusjuures nii mõnedki on seejuures avastanud, et pilet on kadunud, ei kehti või pole see pilet, millega AS Temptransi opereeritavatel liinidel sõita saab. Kuna sõit ilma sõiduõigust andva dokumendita on väärtegu ja seega karistatav, on nii mõnigi end muidu ausaks inimeseks pidav kodanik saanud paraja ehmatuses osaliseks ja pidanud ka kukrut kergendama. Sageli on inimesed seejärel pöördunud Maardu Linnavalitsuse poole, et nende trahv tühistataks või ka lihtsalt selleks, et kontrolöri peale kaevata, kes trahvi määrates trahvitu arvates valesti käitus.

Peamiselt kirjutavad inimesed, et neil oli kaasas põhikaart, aga perioodikaart oli koju ununenud, või vastupidi- kaasas oli perioodikaart, aga põhikaart jäi teise jope taskusse. Veel väidetakse, et juht ei andnud piletit või pilet kadus sõidu ajal ära ja saadetakse tagantjärele pilet, mis peaks justkui tõendama avaldaja väiteid. Paljud pensionärid ei

tea, et sooduspiletiga saavad sõita ainult need pensionärid, kelle registreeritud elukoht on Maardus ja mõni inimene ei ole kuulnud sellestki, et Tallinna piletiga Maardus sõita ei saa ning kaebavad, et bussi sisenedes keegi neile sellest ei rääkinud ja väikeses kirjas info ei olnud neile nähtav.

Enamik nendest avaldustest jääb rahuldamata. Avaldused jäävad tavaliselt rahuldamata kahel põhjusel: esiteks, avalduses esitatud väited ei leia kontrollimisel kinnitust ja teiseks, trahv on määratud kiirmenetluse korras. Kui kontrolör on kohapeal juba otsuse teinud, saab seda vaidlustada ainult kohtus, kusjuures kaebus tuleb esitada 15 päeva jooksul arvates otsuse kättesaamisest. Trahvi tühistamise taotlusega Linnavalitsuse poole pöördumine on seetõttu

Tiina Kaldma

täiesti mõttetu, sest linnavalitsus ise ei saa kord juba tehtud väärtetoostust tühistada, seda saab ainult kohus. Linnavalitsusele saab kaebuse esitada ainult üldmenetluses tehtud protokoll peale, vaid sel juhul on linnavalitsusel võimalik väärtetoostuse asjaolusid hinnata ja põhjendatud juhul menetlus lõpetada ilma otsust vastu võtmata.

Mida teha, et ebameeldivat olukorda bussis ei tekiks? Kõigepealt peaks meele pidama, et kontrolör kontrollib sõiduõigust tõendava dokumendi olemasolu, mitte sõiduõiguse olemasolu. Seega peab inimesel kaasas olema nii pilet kui ka sooduspilet kasutamise korral dokument, mis tõendab soodustuse saamise õigust, nt pensionäri pensionitunnistus, õpilasel õpilaspilet. Perioodipileti kasutamise korral tuleb jälgida, et kaasas oleks nii põhikaart kui perioodikaart. Kuna AS-i Temptrans liinidel kehtivad erinevatel liinidel erinevad perioodipileti hinnad, tuleb jälgida, et istutaks õige liini numbrit kandvasse bussi. Kindlasti ei tohiks sõita teise isiku perioodipileti või põhikaardiga. Põhjuseks on hinnaerinevus – vedaja eeldab, et nimelise piletiga sõidab üks inimene ja see pilet on seetõttu odavam. AS Temptransil on valikus ka nn esitajakuukaart, mis on küll kallim, kuid seda võib kasutada mitu inimest. Kui on pereliikmeid, kes kasutavad ühistransporti erinevatel aegadel, tuleks eelistada esitajapiletit, mis on lõppkokkuvõttes ikkagi odavam kui kahe nimelise perioodipileti ostmise.

Paljudele avaldajatele on teadmata, et Maardu bussides on videovalvesüsteemid, mis jälgivad juhtide ja bussi sisenejate tegevust. Seepärast pole enam mõtet pöörduda avaldustega, mis sisaldavad valeväiteid juhi või kontrolöri tegevuse kohta. Alles hiljuti pöördus linnavalitsuse poole inimene, kes väitis, et tema andis bussijuhihile raha, aga bussijuht piletit ei andnud, siis tulid kontrolörid ja tehti trahvi. Turvavideo ülevaatamisel selgus aga, et inimene sisenes bussi ja ei kavatsenudki piletit osta. Alles mitme minuti möödumisel, kui kontrolör bussi juba peatas, tormas see isik rahaga bussijuhi juurde – muidugi oli siis hilja. Tuleta me kõigile meelde, et pilet tuleb osta kohe bussi sisenemisel ja see peab olema ette näidata hetkel kui kontrolör seda küsib. Samuti pole kasu sellest, kui pilet tuuakse hiljem – nüüd on võimalik vaidluse korral kindlaks teha, mis sõidu ajal toimus ja kas isik ostis piletit või mitte.

Maardu Linnavalitsus soovib kõikidel Maardu-Tallinn-Maardu liinide kasutajatel selgitada välja sõidutingimused ning osta selline pilet, mis vastab sõitja sõiduvajadusele ning jälgida, et sõiduõigust tõendavad dokumendid oleks alati kaasas. Sellisel juhul ei tohiks ühistranspordis tekkida mingeid ebameeldivusi seoses ootamatute kohtumistega pileteid kontrollivate ametiisikutega.

VAJALIK TEAVE

IRU JÄÄTMEPLOKK SÕLMIS LEPINGU TALLINNA PRÜGI KÄITLEMISEKS

Iru elektrijaam sõlmis Tallinna linnavalitsusega lepingu Põhja-Tallinna, Haabersti, Kesklinna ja Kristiine elanike jäätmete käitlemiseks. Olmeprügi käitlemise teenus odavneb elanike jaoks enam kui kolmandiku võrra, sest ladestamise asemel kasutatakse jäätmeid elektri ja soojuse tootmiseks.

„Seni prügilasse rännanud olmejäätmed võtame Iru kasutusele energia tootmiseks, kus tänu kaasaegsele tehnoloogiale muutub 85% jäätmetes sisalduvast energiast elektriks ja soojuseks. Tallinna elanike jaoks tähendab see aga kolmandiku võrra soodsamat jäätmekäitlusteenust ning stabiilsemat soojuse hinda,“ sõnas Iru elektrijaama arendusjuht Urmo Heinam.

Tallinna linn korraldas esimest korda eraldi konkursi prügi käitleja leidmiseks, lahutades jäätmete käitlemise ja prügiveo teenused. Tallinna keskkonnaameti uus mudel võimaldas pakkuda olmeprügi käitlemise teenust ka Eesti Energial, mis osutus senisest oluliselt soodsamaks. Iru jäätmeploki valmimisel väheneb oluliselt ladestatava

prügi kogus, kuid prügi sorteerimise kohustus pealinnas ei kao. Iru jäätmeenergiaplokk ei konkureeri jäätmete koduse sorteerimise ja liigiti kogumisega ning eraldi kogutud pakendid, paber ja biolagunevad jäätmed suunatakse endiselt taaskasutusse.

Iru elektrijaama jäätmeenergiaplokk valmib 2013. aastal. Tänu jäätmeplokile säästab Iru elektrijaam aastas ligi 70 miljonit kuupmeetrit maagaasi ning hakkab pakkuma ka senisest odavamat ja stabiilsemat soojuse hinda. Iru jäätmeplakk hakkab aastas energia tootmiseks taaskasutama 220 000 tonni segaolmejäätmeid.

Eliis Vennik
Eesti Energia
Pressiesindaja
715 12 18
57 830 756
eliis.vennik@energia.ee

EESTI LOOMAKAITSE SELTS: SUVEKODUST LAHKUDES ÄRA HÜLGA LEMMIKLOOMA

Juba kolmandat aastat korraldab Eesti Loomakaitse Selts varasügist kampaaniat, mille raames pannakse inimestele südamele oma lemmikloomi suvekodudest endaga kaasa võtma ning märkama mahajäetud lemmikloomi.

„Suve lõpupoole ja sügise alguses saabub seltsi infotelefonile sadu teateid lemmikloomadest, kes on hüljatud suvilatesse ja maakodudesse. Inimesed võtavad suve alguses suvilasse oma puhkuseperioodiks koera- või kassipoja, kuid hülgavad looma suvilast lahkudes,” selgitas Eesti Loomakaitse Seltsi üldjuht Evelyn Valtin. Valtini sõnul tekivad sedalaadi hülgamise tulemusena kasside ja koerte kolooniad, levivad haigused ning loomad kannatavad ja paljud neist surevad.

Valtini sõnul kulub seltsil aastas kümneid tuhandeid eurosid vastutustundetute loomaomanike poolt hüljatud loomade päästmiseks ja abistamiseks. „Eestis on loomade hülgamine seadusega keelatud ja kriminaalkorras karistatav,” märkis ta. „Seni aga, kuni Eestis ei kehti üleriigiline kohustus lemmikloomade kiipimiseks ja registrisse kandmiseks, on hülgajaid pea võimatu tabada, rääkimata nende vastutusele võtmisest,” kirjeldas Valtin olukorra keerukust.

„Suvi läbi. Asjad pakitud. Kõik pereliikmed kaasas?” sõnum on nii Eesti Loomakaitse Seltsi sügiskampaania plakatitel kui ka Eesti Rahvusringhäälingu kanalite kaudu levival video- ja audioklipil. Teavituskampaania info levitamiseks on kaasa tulnud AS Edelaraudtee ja OÜ Meediavõrk. Eesti Loomakaitse Selts kutsub ka kõiki omavalitsusi üles osalema kampaanias ning levitama teavet kohalike elanike hulgas. Samuti soovib selts kohalike omavalitsuste poolset kõrgendatud tähelepanu seoses hüljatud ja hulkuvate loomadega ning taolistel juhtudel ka kiiret reageeringut loomahülgaajate kindlakstegemisel ja abi osutamisel.

Eesti Loomakaitse Seltsile ja teistele loomi abistavatele organisatsioonidele laekub aastas teateid kümnetest tuhandetest hulkuvatest ja hüljatud lemmikloomadest. Näiteks 2011. aasta jooksul püüti ja hoiustati viite varjupaika koondavas Varjupaikade MTÜs ligi 2500 looma. Lisaks on Tallinna Hoiupaigas ja teistes Eestis tegutsevates varjupaikades aasta jooksul läbi käinud mitmeid tuhandeid kasse ja koeri.

Selts tuletab meelde, et iga loomaomanik vastutab oma lemmikloomade eest nagu teistegi pereliikmete eest.

Kampaania kestab 30. septembrini.

Kampaania

videoklipp: <http://www.youtube.com/watch?v=oILdg5WB2W4>

Plakatid Facebookis: <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.282691248503090.51914.128642107241339&type=3>

Lisainfo:

Evelyn Valtin

Üldjuht, juhatuse liige

+372 555 62 606

Eesti Loomakaitse Selts

www.loomakaitse.ee

<https://www.facebook.com/pages/Eesti-Loomakaitse-Selts/128642107241339>

Eesti Loomakaitse Selts (ELS) on loomasõpru koondav mittetulundusühing, mille missiooniks on abi vajavate loomade heaolu tagamine ja parandamine, loomasõbraliku eluviisi edendamine ning loomade väärkohtlemise ennetamine. Seltsil on üle Eesti ligi 600 liiget. ELS on mitmete rahvusvaheliste organisatsioonide liige ja koostööpartner s.h Euroopa Liidu juures tegutseva lobiorganisatsiooni Eurogroup for Animals liige.

VIKTORIIN 2012: Maardu mälumängijad VIII VOOR

- 1. küsimus:** Missugust organiti pidas filosoof Feuerbach tänamatuks ja nimetas inimese olemuseks põhjusel, et see ei mäleta talle tehtud head?
- 2. küsimus:** Esimesed andmed käekella valmistamise kohta pärinevad aastast 1806, mil Pariisi juveliir Nitot valmistas Napoleoni naise tellimusel kaks ühesugust kullast ning pärlite kalliskividega kaunistatud käevõru. Ühes oli käekell, aga mis oli teises?
- 3. küsimus:** 1952. aastast kasutavad California farmerid mõnikord põlluumbrohtude hävitamiseks neid linde. Ja kuigi nad ei söö kõiki umbrohtusid, siis meelepärased hävitavad igast rohijast paremini.

VASTUSTE VORMISTAMISE NÄIDE: Viktoriin, esimene voor. Nr 1 – läige, nr 2 – bariton, nr 3 – asteroid

Vastuseid ootame hiljemalt 25. oktoobriks 2012.

E-mail: maardu.infokeskus@gmail.com

Head nuputamist!

SUVILAÜHISTUD – SUREVAD SAURUSED?

HARJU ELU, Ülo Russak

“Suvilaühistud on oma aja ära elanud,” on Vääna-Jõesuu külaseltsi esimees Hiie Grauberg kindel. “Majanduslikku ega juriidilist mõtet neil enam pole. Nad on paljudes kohdades muutunud arengule piduriks.”

Harku valla Vääna-Jõesuu kandis elab 1. märtsi seisuga kokku ligi 1300 alalist elanikku. Suviti on neid kolm korda rohkem - siis kolivad inimesed linnast maale, suvilasse. Ja rahuldavad sellega, mis juba kunagi loodud sai - vett ammutatakse juhuslikest puurkaevudest, reovesi voolab ära teadmata kuhu, külavahelised teed on kitsad, elektrivalgustus vahel ka toimib. Püsielanikud, kes on reeglina ka valla maksumaksjad, tahaksid enamat - et oleksid korralikud teed, veevärk ja kanalisatsioon.

Nüüd on vallakodanikud otsustanud asuda lahendama suvilate ja suvilaühistute probleeme, et sealne elukeskkond oleks võrdväärne teiste piirkondadega. Probleemidest põhjaliku ülevaate saamiseks otsustati moodustada komisjon ning teostada vastavad uuringud.

Projekti peamine eesmärk on leida koostöös päästeameti ja vallavalitsusega võimalikud lahendused suvilaühistutes detailplaneeringute kehtestamiseks.

“Mitmed Harku vallas asuvad suvilaühistud on pöördunud vallavalitsuse poole sooviga kehtestada alale elamurajooniks ülemineku detailplaneering ning seejärel ühistu tegevus sootuks lõpetada,” räägib abivallavanem Erik Sandla. “Kuna aga detailplaneeringuga tuleb lisaks muudele küsimustele lahendada ka ühistu juurdepääsu ja sisetee küsimused, olemegi pörkunud lahendamist vajavate probleemidega. Nimelt ei ole mitmetes piirkondades võimalik päästeameti nõuetele vastavat tee laiust saavutada. Praegused suvilaühistute kitsad siseteed ei võimalda päästeameti masinatel hädaolukorras manööverdada ega ka valla poolt tellitud hooldustehnikal talvel lund lükata,” selgitab ta.

Suvilatele erilahendused

Sandla toob välja veel ühe vallavalitsuse jaoks olulise momendi: “Piisava laiusega teekoridorid on vajalikud selleks, et tulevikus saaks vallale kuuluvale transpordimaale asumeid läbivat taristut rajada nii, et hiljem ei tuleks eramaal käia parandamas ja kaevamas. Aastaid tagasi maa reformimise käigus võimaldati suvilaühistute elanikele erastada lisaks enda kasutuses olevatele elumumaadele ka jupikesi toonastest teemaadest, mis koheselt liideti elumumaadega ja sellega kitsendati kunagised laiad teekoridorid. Kui meie vald nüüd vajab maad, et teede koridore laiendada, on elanikud vastu - nad ei soovi riigilt välja ostetud maast loobuda,” nendib Sandla.

Püsikud ja suvikud

Ka Vääna-Jõesuu külaseltsi esimees Hiie Grauberg möö-

nab, et suvilaühistutele oleks hädasti vaja erilahendusi. “Kunagised suvilakooperatiivid ja aiandusühistud Vääna-Jõesuus on tänaseks muutunud tiheasustusega elurajooniks, siin elab rohkem kui kümnendik Harku valla elanikest. Elanikud omakorda jagunevad püsielanikeks ja suvitajateks,” räägib ta. “Neil inimestel on erinevad huvid ja vajadused ning vallavalitsusel lasubki keeruline ülesanne leida mõlemat osapoolt rahuldavad lahendused,” nendib ta. “Et selles olukorras vallavalitsusele ühiselt abiks olla, olemegi kodanikeühenduste ümarlauas kokku kutsunud oma töögrupi.”

Projekti avakoosolekul tekkiski tõsine diskussioon püsielanike ja suvitajate erinevate nägemuste ja vajaduste üle. Projektijuht Avo Sipelgas: “Püsielanike (püsikud) ja suvitajate (suvikud) nägemus piirkonna arenguvajadustest on väga erinev. Kui püsikud soovivad kaasaegset taristut ja korrastatud elukeskkonda, siis suvikud ei taha muutusi ning on pigem rahul olemasoleva olukorraga.”

Otsitakse lahendust

Püsielanike nägemust vahendab külaseltsi esimees Hiie Grauberg: “Püsielanikud on valla maksumaksjad ja tahavad ka maksimaalselt häid elutingimusi - et teed oleks hooldatud, tänavavalgustus toimiks, vesi ja kanalisatsioon saaks majadesse. Et seda saavutada, peab olema piirkonnale tehtud detailplaneering.”

Siinkohal tekib aga probleem. Grauberg: “Detailplaneeringu tingimused on üle kogu valla territooriumi ühesugused, olgu tegu siis uusplaneeringuga lagedal põllul või nõukogudeaegse suvilakooperatiiviga. On aga selge, et suvilakooperatiivis on teed kitsamad ja paraku ei vasta tänapäevastele ohutusnõuetele. Siiski soovivad paljud inimesed oma suvilaid elamuteks ringi ehitada ja neile tuleb selleks luua võimalused. Seega ei saa suvilakooperatiividele kehtestatud tingimused olla täpselt samasugused kui uusasumites,” leiab ta.

Need on teemad ja probleemid, millele suvilaühistute projektiteeskond hakkab sel suvel lahendusi otsima. Projekti on kaasatud ka Tartu Ülikooli lektorid ja tudengid, kes aitavad läbi viia uuringuid ning intervjuusid. Suvekuudel toimub Vääna-Jõesuu piirkonnas tudengite poolt läbiviidav intervjuude voor, kus räägitakse kohalike elanikega nende elukeskkonda puudutavatel teemadel. Peale uuringute teostamist analüüsib komisjon kogutud andmed ning töötab välja kõiki osapooli rahuldavad lahendused. Suvilaühistute projekti rahastatakse LEADER programmist Nelja Valla Kogu kaudu ning selle omafinantseeringu osa tasub Harku vald. Projekti lõpp on kavandatud 2013. aasta suveks. Abivallavanem Erik Sandla: “Loodame, et meie valla baasil tehtud uuringut saavad kasutada ka naabervallad Saue, Saku ja Kiili analoogsete probleemide lahendamisel.”

OHUTUS ENNEKÕIKE

Tänapäeva inimese elus on korterite, eramute, suvilate ja äri-ruumide valvel täita oluline osa. Inimestele annab valve eelkõige rahu ja mugavuse. Eriti oluline on see siis, kui inimene lah- kub kodust reisile või puhkusele.

Siinkohal toome mõned nõuanded, mida tasub arvesse võtta tehnilise valvesüsteemi paigaldamisel:

- signalisatsioonisüsteemi paigaldamist tasub silmas pidada juba eramu ehitusprojekti koostamisel või korteriremondi planeerimise ajal, arvestades ka võimalikku mööblipaigutust;
- määrata kamina asukoht, millest oleneb hilisem tulekahju- andurite paigutus;
- võtta arvesse lemmikloomade liikumist (kui neid on) ja pai- galdada spetsiaalne andur, mis välistaks valesüsteemi;
- kahekorruselises majas ja korteris on parem paigaldada klah- vistik mitte ainult esimesel, vaid ka teisel korrusel;

Valvesüsteemid on kaasajal niivõrd arenenud, et iga kliendi tarbeks on võimalik koostada individuaalne süsteem. Näiteks pakuvad videovalve süsteemid huvitavat võimalust - juurde-

pääsu interneti vahendusel. Kortermajades ei ole alati võimalik videovalvet paigaldada, kuid eramajade omanike seas koguvad videosüsteemid aina enam populaarsust. Näiteks töölahetusse või puhkusele sõites saab nende abil kontrollida, kas kodus on kõik korras.

Isegi siis, kui Teie korter on kindlalt valvatav, on kasulik kind- lustada kodune vara. Kui näiteks eramaja juurest ärandatakse auto ja turvafirmale pretensioone ei ole, tagab kindlustuspoliis selle, et kahju on minimaalne.

Ligi 90% kõigist väljakutsetest on valeväljakutsed, kuid erine- valt teistest turvafirmadest Alfatar nende eest arveid ei esita.

Valvesüsteem kaitseb Teie kodu sissetungi, rünnaku, suitsu ja tulekahju puhul. Turvafirma Alfatar töötajad koostavad iga- le kliendile individuaalse tehnilise valve süsteemi, mis vastab kõige kaasaegsematele turvanõuetele. Kaasaegseid süsteeme on kerge paigaldada, neid on lihtne kasutada ja need on töökind- lad.

OKTOOBRI TÄHTPÄEVAD

1	rahvusvaheline muusikapäev
	rahvusvaheline eakate päev
2	ülemaailmne vägivallavastane päev
4	ülemaailmne loomade päev
5	õpetajate päev
6	looduslike elupaikade kaitse päev
10	ülemaailmne vaimse tervise päev
12	ülemaailmne munapäev
15	ülemaailmne nägemise ehk valge kepi päev
16	ülemaailmne toidu päev
17	ülemaailmne vaesuse likvideerimise päev
31	halloween

MUNAPÄEV

Maaailma munapäev on eriline tähtpäev tõstmaks teadli- kust munade kasulikest omadustest. Tähtpäevale pandi alus Rahvusvahelise Munakomisjoni (International Egg Commission) poolt 1996 aastal ning seda tähistatakse iga-aastaselt oktoobri teisel reedel.

Rahvusvaheline Munakomisjon (IEC) soovib muna- päeva tähistada mitmel põhjusel: munad on kuulunud inimese toidusedelisse juba tuhandeid aastaid, muna on

kõige toitainerikkam, kogu maailmas üks odavamaid toi- duaineid ja seda tarbitakse väga erinevates kultuurides kõikidel kontinentidel.

Munade söömist ei pea piirama

«Kohe, kui kolesterooli mõiste käibele tuli, hakati rääkima muna söömise kahjulikkusest, seostades seda südamein- farktiga,» ütleb Eesti Linnukasvatavate Seltsi teadur Viive Tikk. Sellest ajast on eestlased tema sõnul ka vähem mune sööma hakanud. Euroopa Liidu riikides sööb inimene aastas 50 muna rohkem kui Eestis. Kui Venemaal süüakse aastas inimese kohta 242 muna, siis meil 165 muna.

Teaduri sõnul on inimeste hirmud liialdatud, sest keha igas rakus on kolesterooli, kogu kehas kokku umbes 140 grammi. Inimese keha sünteesib iga päev grammi juurde, sest ilma kolesteroolita organismi ainevahetussüsteem ei toimiks.

«Munas on umbes 0,3 grammi kolesterooli ja mõne muna söömine nädalas organismi ei mõjuta, kuna keha ise too- dab siis kolesterooli mõnevõrra vähem. Pärast seda avas- tust on teadlased muna tervisele ohtlike toiduainete hul- gast maha tõmmanud,» kinnitab Tikk.

Teadlase sõnul ei kujuta nädala jooksul söödud neli muna tervisele veel mingit ohtu. Munas sisalduvad letsiin ja lüosüüm tasakaalustavad munarebus peituva kolesterooli kahjulikku mõju ning tugevdavad organismi kaitsevõimet haigustele.

JUUBILARID SEPTEMBRIS 2012

60-aastased

AKHMETOV	MUDARIS
KOMELKOVA	NADEŽDA
ARHIPOV	GENNADI
HAAB	TATJANA
BABOŠIN	VALERI
PRIMAK	VASSILI
TŠERIKALOVA	JEVGENIA
BELJAKOVA	NADEŽDA
GOLOVJOVA	NADEŽDA
NERSESJAN	LJUDMILLA
KOSTETSKAJA	NIINA
VOLKOTRUB	NADEŽDA
BRÖKSINA	MARJE
IGUSHKIN	NIKOLAY
USTINOV	OLEG
RUMYANTSEV	VALERIY
VEERMÄE	VILLU
ROMANOV	VICTOR
DROGAYTSEVA	NATALIA
PETUHHOV	VALEERIK
MARATŠKOVSKAJA	URVE
ŠMITKO	SERGEI
GRIBOVA	TAMARA
KIRILLOVA	NATALJA
TELEPNEV	EVGENII
LAAS	TOIVO
RUMJANTSEV	ALEKSANDR
POMJASOVA	NADEŽDA

65-aastased

POTAPOVA	LIUDMILA
GUSHCHINA	LIUBOV
HOHLOVA	RENJA
KOSTENKO	NIINA
SMIRNOVA	RAISA
TRETIYAKOV	VASILY
SERGEEVA	VALENTINA
ŠTŠERBAKOVA	NIINA
ZAITSEVA	NELJA
NEDUGOV	BORIS
JUKKA	SVETLANA
LIIV	ÕIE

RUSAJA	VALENTINA
LEBBIN	ARVO
SMIRNOVA	MARINA
FILATOVA	LIDIA
KUZMENKO	EVA
JEGOROV	ANATOLI
CHUDOVSKYI	BORYS
DOLSKI	VIKTOR
GULJAJEVA	GALINA

70-aastased

SAAR	HELGE
OHAKAS	HEILI
BORTNOVSKAYA	RITA
KOHV	LEILI
MEEL	REIN
OYZHINSKIY	VALENTIN
PUUSEPP	VALENTINA
TARAN	NADEZHDA

75-aastased

BALATSKAYA	NADEZDA
MJASNIKOVA	VALENTINA
KRASnodUBSKAJA	GALINA
AFONIN	ALEKSEI
KASSIN	ENDEL
MIKHAYLOV	YURY

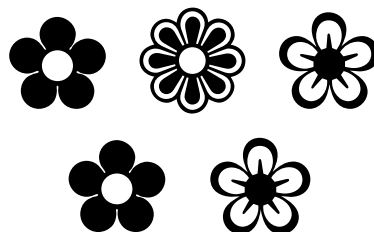
80-aastased

STRUTŠKOVA	NADEŽDA
LÜDIKAINEN	VEERA
STEPNJOVA	LIIDIA
VOROBJOVA	LJUBOV

81-aastased ja vanemad

VOSTOKOVA	JEVGENIA
REIDLA	THERESE
KORABELNIKOVA	NADEZDA
SJATKOVSKAJA	ANFIA
AREN	VAIKE
JÕEMETS	LAINA
BARKAR	NATALIA
HAUDSAAR	MARIA
SURDA	ZOYA
GAGANOVA	GAFIRIJA
KÜMNIK	LINDA-ELISABETH
BRICHEVSKAYA	NADEZDA
SOLNIK	VILMA
VIDEL	AGNES
PÄRS	AUGUST
ABRAMOVA	LJUBOV
RÄÄSK	ILLA
KEITS	VALENTINA
LETUNOVSKAYA	ANTONINA
ZAKEROVA	HALIMJA
GOLTS	ADAM
KULLA	VAIKE
DARGEL	STANISLAV
ŠABAJEVA	SVETLANA
HAAB	MARIA
RYÖPPY	NIKO
VASSILJEVA	LJUDMILA
SELONEN	MARTTI ANTERO
LIBENE	RAISSA
PÕDRA	SOFIA
SOKOLOVA	NATALJA
KATOVITŠ	VLADISLAVA
JÄRVESALU	ASTRID

Elanike registripidaja Tatjana Gordejeva

Finesta

Finesta Baltic OÜ tegeleb personalialaste konsultatsioonide pakkumisega, personaliotsingu ja tööjõurendiga.

Seoses töömahu kasvuga, pakume tööd tootmistöötajatele

Otsime töötajaid Tallinnas asuvasse Ericssoni tehasesse. Ericssoni tehasesse võetakse tööle uusi töötajaid monterija, komplekteerija, häälestaja ja transporttöölise ametikohtadele. Töötamine on graafiku alusel ja sisaldab ka öiseid vahetusi.

NÕUDMISED TÖÖTAJALE:

- Valmisolek uute teadmiste kiireks omandamiseks
- Kohusetundlikkus, kiirus ja täpsus
- Eesti ja vene keele oskus suhtlustingimustel

MEIE PAKUME SINULE:

- Ametialast koolitust ettevõttes kohapeal
- Erialasele professionaalsusele orienteeritud ning pidevalt arenevat rahvusvahelist töökeskkonda
- Multikultuursusele ja meeskonnavaartustele orienteeritud organisatsioonikultuuri
- Väljakutseid pakkuvat ja huvitavat tööd sõbralikus meeskonnas
- Enesearendamise võimalusi

Kasuks tuleb eelnev töökogemus elektroonikaseadmete tootmisega tegelevas ettevõttes ja tehniline haridus.

Kui tunned, et see töö sobib Sulle ja oled valmis muutma tulevikku koos meiega, siis ootame Sinu CV-d aadressile info@finesta.ee või tule vestlema Finesta esindusse Ericssoni tehases. (Peterburi tee 67a, avatud T 9.00-16.00, N ja R 9.00-14.00)

Lisainfo: Elly Eilart > Tel: 56248260/6806232

Linna raamatukogu

Aadress: Orumetsa 8, Maardu
E-mail: maardulinnaraamatukogu@hot.ee
Koduleht: www.hot.ee/maardurk
Tel. 6060855, 6060830
Traadita interneti (WiFi) kasutamise võimalus

Raamatukogu avatud:

T-R 11:00-18:00
L 10:00-17:00
Puhkepäevad - pühapäev ja esmaspäev.
Täiskasv. osakond Tel. 6060855
Laste osakond Tel. 6060883
Juhataja Tel. 6060830
Faks: 6060830
E-mail: maardulinnaraamatukogu@hot.ee

Maardu linna raamatukogu raamatunäitused ja üritused 2012. aastaks

september

Maailma turismipäev: põnevad maad ja rahvad 27.09.

oktoober

Mees, kes kirjutas luuletusi ja romaane: Karl Ristikivi - 100 16.10.
Uudiskirjanduse tutvustus: raamatukogupäevad 20.10-30.10.

november

Rahvakalendripäevade tavad: mardipäev ja kadripäev 10.11, 25.11
Reisimine: eesti matkarajad 16.11.
Psühholoogia: kuidas ennast aidata? 27.11.

detsember

Raamatud: lugeja soovitat 05.12.
Laste- ja noorsookirjanik Silvia Truu - 90 16.12.
Jõulupühad: aasta helgeim püha 20.12.
Käsitöönäitus „Isetehtud jõululil“.

Internetipunkt avatud:

T-R 11:00-18:00L 10:00-17:00
Lõuna 14.00 - 15.00
Puhkepäevad - pühapäev ja esmaspäev.
Registreerimine tel. 6 060 882
NB! Iga kuu viimane raamatukogu tööpäev on korrapäev. Oleme suletud
Internet-punkti lugejateenindamise põhisuunad
• Kopeerimine
• Väljatrükkimine
• CD/DVD kirjutamine ja kopeerimine
• Õpetus ja abi internet-punkti kasutajatele
• Abi õigusaktide ja muu informatsiooni otsimiseks
• Abi tulude deklareerijale
• Abi e-hääletajale

Täiskasvanute koolitus

Tulge

Tallinna Erateeninduskooli täiskasvanute koolitustele!

Tallinna Erateeninduskool
kutsub Teid
osaleda täiskasvanute koolitustel

Tallinna Erateeninduskool on
Eesti Töötukassa koolituspartner
ning võib pakkuda töötutele vajadusel tööalast
ümber- ja täiendõpet, mis aitab uut tööd leida.
Töölaseks koolituseks on ameti- ja erialaste teadmiste,
oskuste ja vilumuste omandamine või täiendamine.

Sõle 3
Tallinn

- Avaldus
- Isikut tõendav dokument

Koka koolitus — 640 ak.t.
Pagar-kondiitri koolitus — 400 ak.t.
Klienditeenindaja koolitus — 260 ak.t.
Puhastusteenindaja koolitus — 320 ak.t.
Baarmeni koolitus—300 ak.t.
Florist-dekoraatori koolitus — 400 ak.t.
Lapsehoidja koolitus — 480 ak.t.
Turvatöötaja koolitus — 320 ak.t.
Hooldaja koolitused — 190 ak.t.
Erialane vene keel — 160 ak.t.
Erialane inglise keel — 160 ak.t.
Esmaabi koolitus — 16 ak.t.

Õppekavad on litsenseeritud

Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt.

Tel. 6481001,
56642261
Facebook: [tetkool](https://www.facebook.com/tetkool)
www.tetkool.ee

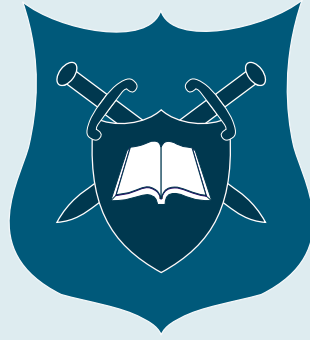
AS MAARDU ELAMU MÜÜB

avalikul kirjalikul enampakkumisel

1. 1-toal korteri Haigla tn 7-3, Maardu; üp 30,3 m², alghind 8200 eurot. Tagatiska 319,56 eurot, osavõtutasu 63,91 eurot.
2. 1-toal korteri Kallasmaa tn 15-17, Maardu; üp 28,2 m², alghind 9300 eurot. Tagatiska 319,56 eurot, osavõtutasu 63,91 eurot.

Pakkumiste esitamise tähtaeg 09.10.2012.a kell 9.45.
Pakkumine tuleb esitada kirjalikult kinnises ümbrikus AS-le Maardu Elamu, Karjääri 7, 74116 Maardu.

Lisainfo vara ja enampakkumise tingimuste kohta
tel 6059237, 6059233, 56766009, 55512208.

TURKO ÕPPEKESKUS OÜ

(Töötukassa koolituskaardi partner)

- ***Turvatöötajate ettevalmistuskursused***
(stažeerimine ja kindlustamine tööga)
- ***Turvajuhtide väljaõpe***
- ***Esmaabi***
- ***Personalitöö korraldamise kursus***
- ***Arvutikursused***
 - arvutikursused algajatele
 - E-poe loomine
 - kodulehekülje haldamine ja administreerimine
 - Veebiprogrammeerimine, Veebidisain, 3D-Modelleerimine, arvutigraafika jt.
- ***Ettevõtluse alused ja äriplaani koostamine***
- ***Raamatupidamiskoolitused***
- ***Eesti keel*** (A1, A2, B1, B2 tasemed + kõnekeel)
- ***Keeleõpe*** (eesti-, vene-, inglise, soome ja saksa keel)
- ***Erialane eesti keel*** (turvatöötajatele, turvajuhtidele, personalitöö korraldajatele, juristidele, psühholoogidele, sotsiaaltöötajatele, ökonomistidele jne.)

Pöörduge oma Töötukassa konsultandi poole!

Tallinn, Erika 7a, 10416

Tel: + 372 6 165 181

+ 372 6 165 180

+ 372 52 905 28

e-mail: humanit@shi.ee

www.shi.ee

www.turvakoolitus.eu